

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Економічний факультет
Кафедра обліку і аудиту

БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

ОР - бакалавр

**на тему: «Облік аудит та економічний аналіз доходів, витрат
та фінансових результатів діяльності аграрних
підприємств»**

Виконав: студент 2 курсу, групи ОО(ст) -21
напряму підготовки (спеціальності)
071 Облік і оподаткування
(шифр і назва напряму підготовки, спеціальності)

Кіянко Оксана Василівна
(прізвище та ініціали студента)

Керівник Сас Л.С. к. е. н, доцент кафедри обліку і аудиту
(прізвище та ініціали, науковий ступінь, вчене звання)

Рецензент Ємець О.І к. е. н, доцент кафедри теоретичної
і прикладної економіки
(прізвище та ініціали, місце роботи, посада)

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ, АУДИТУ ТА АНАЛІЗУ ДОХОДІВ, ВИТРАТ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	6
1.1. Економічна сутність доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства й особливості їх обліку	6
1.2. Мета і завдання аудиту й аналізу доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства	13
1.3 . Нормативне забезпечення обліку, аудиту та аналізу доходів, витрат і фінансових результатів діяльності підприємства	18
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ДОХОДІВ, ВИТРАТ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ТЗОВ «БУЧАЧАГРОХЛІБПРОМ»	27
2.1. Організація обліку доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства	27
2.2. Методика обліку доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства	38
2.3. Удосконалення обліку доходів, витрат та фінансових результатів діяльності аграрних підприємств з використанням інформаційних систем	44
РОЗДІЛ 3 АУДИТ ТА АНАЛІЗ ДОХОДІВ, ВИТРАТ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ТЗОВ «БУЧАЧАГРОХЛІБПРОМ»	51
3.1. Організація та методика аудиту доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства	51
3.2. Етапи аналізу доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства	57
3.3. Напрями удосконалення аудиту та аналізу доходів, витрат та фінансових результатів діяльності аграрних підприємств	68
ВИСНОВКИ	72
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	75
ДОДАТКИ	81

ВСТУП

Актуальність теми. В умовах ринкової економіки головною метою діяльності кожного підприємства є отримання великого обсягу доходу та більшого прибутку. Один з головних способів отримання більшого прибутку - зменшення витрат. Витрати - економічна категорія, що характеризує ефективність використання виробничих ресурсів, визначає прибутковість суб'єктів господарювання та відіграє центральну роль у вивченні рентабельності.

На підприємствах велику роль відіграє прибуток. Прибуток є основним джерелом інтенсифікації та інноваційного розвитку підприємства, модернізації його матеріально-технологічної бази, реконструкції виробництва та покращення якості соціального стандарту. Роль прибутку в корпоративній діяльності та загальному економічному розвитку викликала великий інтерес.

Методика дослідження базується на наукових працях вітчизняних та зарубіжних вчених, які враховують видатки та доходи сільськогосподарських підприємств, а також нормативно-правових діях, що регулюють питання.

Першокласні вчені, включаючи П. Атамаса та М. Т. Білуха, О.Ф. Буфетова, Г.Г. Кірейцева, В.Ф. Паля, М.С. Палюха, О.О. Пилипенка, Л.К. Сука, Н.М. Ткаченка, Ю.С. Цал-Цалкота, І. А. Бланка, Ф. Кене, А. Смута, Д. Рікарда, Т. Ленейка, Л. Г. Ловінської, С. Панчишина, А. М. Соколовської, О. О. Терещенка, Т. І. Єфименка, Ф. О. Ярошенка, досліджували галузеві питання вартості, але є ще багато питань, які ще мають бути вирішені та потребують дослідження.

Важливою умовою успішного здійснення підприємствами діяльності є досягнення найкращого рівня виробничих витрат, що підвищить конкурентоспроможність продукції та сприятиме довгостроковому економічному зростанню сільськогосподарських підприємств. Правильний метод формування витрат та його методи дослідження дозволять ефективно використовувати ресурси підприємства, а також аналізувати та контролювати процеси та явища, які негативно впливають на бізнес-процес підприємства, що призведе до підвищення рентабельності.

Мета і завдання дослідження. Метою цього дослідження є створення всебічного набору науково-методичних норм та практичних пропозицій щодо організаційного обліку, аудиту, доходів, витрат та аналізу фінансових результатів шляхом теоретичного осмислення та практичного вирішення проблеми.

Мета дослідження була досягнута за допомогою таких завдань:

- перевірити економічний зміст понять «витрат» та «дохід» та фінансові результати підприємства і визначити роль витрат у системі управління підприємством;
- визначити класифікацію наукових витрат та доходів та розкрити сучасні методи;
- перевірити процедури обліку та експлуатації витрат і доходів сільськогосподарських підприємств, а також процедури синтезу та аналізу;
- розглянути літературу про методи та організації обліку доходів та обґрунтувати сучасні методи обліку витрат;
- розглянути метод обліку доходів, витрат та фінансових результатів товариства з обмеженою відповідальністю «Бучачагрохлібпром»;
- аналізувати та контролювати витрати підприємства;
- визначити та підтвердити основні методи вдосконалення обліку, аналізу та контролю витрат і доходів сільськогосподарських підприємств.

Об’єктом дослідження є система обліку, аналізу та аудиту товариства з обмеженою відповідальністю «Бучачагрохлібпром», яке розташоване у місті Бучач Бучацького району Тернопільської області.

Предметом досліджень - облік витрат і доходів сільськогосподарських підприємств, організація та методи обліку аудиту, контролю та аналізу.

Методи дослідження. У процесі дослідження бакалаврської роботи використовуються загальнонаукові та спеціальні методи дослідження, такі як: діалектичний метод пізнання, індукція та дедукція, наукова абстракція, системний аналіз, системи показників та методи оцінки, причинно-наслідкові, порівняльні та економічні методи.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що робота узагальнює та критично аналізує основну науково-методичну літературу з обраних тем дослідження, повністю враховуючи вимоги національних положень (стандартів) та інших нормативних документів, пропонується метод формування собівартості та доходів сільськогосподарських підприємств, запропоновано основний напрям удосконалення

Практичне значення одержаних результатів. Практична цінність отриманої бакалаврської роботи полягає в тому, що в діяльності товариства з обмеженою відповідальністю «Бучачагрохлібпром» використовуються аудиторські перевірки та рекомендації щодо економічного аналізу доходів, витрат та фінансових результатів.

Обсяг і структура роботи. Бакалаврська робота складається із вступу, трьох розділів, висновку, списку літератури, що застосовується, та додатків.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ, АУДИТУ ТА АНАЛІЗУ ДОХОДІВ, ВИТРАТ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Економічна сутність доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства й особливості їх обліку

Незалежно від форми власності, організації та правової форми, галузевих характеристик, сфери діяльності, ефективність підприємницької діяльності підприємства значною мірою залежить від ефективності обліку та налагодження інформаційних потоків, що відповідають потребам внутрішніх та зовнішніх користувачів.

Це вимагає постійного вдосконалення фінансового та управлінського обліку, включаючи облік доходів, витрат та фінансових результатів, що може бути в рамках вивчення теорії та практики його структури, і може бути забезпечено шляхом прийняття системного підходу.

Витрати та доходи є важливими складними економічними категоріями і займають особливо важливе місце в управлінні підприємством. Це відбувається тому, що вони мають вирішальний вплив на фінансові показники діяльності підприємства і використовуються для визначення цінової політики підприємства, показує технічний рівень та організацію виробництва, що використовуються для оцінки ефективності бізнесу, порівняння витрат, доходів та результатів діяльності.

Існують різні трактування витрат в теорії економічної діяльності та на практиці, які не є однозначними. Різниця пояснюється використанням різних методів оцінки витрат у процесі господарської діяльності.

Витрати – економічна категорія. Розглядаючи їх появу та розвиток з історичної точки зору. Поява товарного виробництва та обігу збільшує витрати. Тому в різний час розкриваються характер витрат, пов'язаних з економічним типом, економічною структурою, власністю на засоби виробництва, торгівлею як галуззю, утвердженням економічних ідей. [3].

У фінансовому обліку витрати виражаються зменшенням активів або збільшенням зобов'язань, що тісно пов'язане з наступними причинами, як показано в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1

Основні причини виникнення витрат

Причини зменшення активів, що призводять до виникнення витрат	Причини збільшення зобов'язань, що призводять до виникнення витрат
1. Використання активів	1. Нарахування заробітної плати працівникам підприємства
2. Продаж (обмін) активів	2. Здійснення відрахувань на соціальне страхування
3. Безкоштовна передача активів іншим юридичним чи фізичним особам	3. Заборгованість перед постачальниками через вироблену електроенергію
4. Внаслідок нестач або стихійного лиха втрата активів.	4. Заборгованість перед підрядниками та іншими кредиторами за виконані роботи та послуги
5. Зменшення корисності, зменшення вартості активів у результаті уцінки.	5. Поява заборгованості перед бюджетом за податком на прибуток
6. Списання через невідповідність встановленим умовам визнання активу.	6. Інші причини
7. Інші причини	

Джерело: [1]

Витрати визнаються за визначених умов відповідно п. 5-8 П(С)БО 16 "Витрати":

1. Витрати обліковуються в бухгалтерському обліку при зменшенні активів або збільшенні зобов'язань.

2. Витрати протягом звітного періоду визнаються зменшенням активів або збільшенням зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу (за винятком вилучення власного капіталу внаслідок вилучення або розподілу власника)

3. Витрати визнаються витратами в певний період, коли дохід за певний період підтверджений. Витрати, які безпосередньо не пов'язані з доходом у конкретному періоді, визнаються витратами у звітному періоді, в якому вони формуються.

4. Якщо актив надає економічну вигоду протягом кількох звітних періодів, вартість визнається систематичним розподілом його вартості між відповідними звітними періодами. [35].

Витрати на виробництво продукту по суті є сумою собівартості живої праці та собівартості, яка покривається засобами виробництва, які можна обчислити, не проходячи жодної стадії виробництва.

Відповідно до основних положень щодо складу витрат, понесених у виробництві, собівартість продукції, робіт, послуг підприємства виникає із витрат, пов'язаних із використанням природних ресурсів для виробництва, палива, енергії, сировини, основних фондів, нематеріальних активів, а також інші витрати на їх виробництво.

Термін "витрати" чітко не визначений, оскільки він застосовується до багатьох процесів, таких як виробництво, споживання, зберігання, обіг, обмін, і є об'єктом обліку, планування, управління та контролю.

Багато авторів визначають та характеризують категорію "витрати" як сукупні витрати підприємств, які перераховуються у вигляді грошей і пов'язані з виробництвом продукції, послуг, робіт та їх реалізацією.

Облік витрат - це зменшення економічних вигод від вибуття активів або збільшення зобов'язань (що призводить до зменшення власного капіталу)[6]. Визначення витрат відповідно до П(С)БО 16 "Витрати".

Таким чином, витрати підприємства можна охарактеризувати як складну економічну категорію, яка поєднує в собі процес створення необхідної кількості економічних ресурсів на підприємстві та процес їх використання.

Багато вчених у країні та за кордоном вивчали проблему визначення економічного змісту витрат та знайшли це визначення в економічному словнику, законодавстві та нормативно-правових актах. У таблиці 1.2 узагальнено існуючі пояснення.

Економічний зміст категорії “витрати”

Автор	Визначення
Грінченко А.	Вартість – вартість усіх ресурсів, які використовує компанія для досягнення своїх основних цілей.
Мошковська О.	Вартість – Оцінка витрат усіх ресурсів, які використовує компанія у своєму бізнес-процесі
Безверхий К.	Витрати – елемент фінансової звітності, який визначається П(С)БО та МСБО для складання фінансової звітності.
Лозинський Д.	Витрати – зменшення активів або збільшення зобов'язань призводить до зменшення власного капіталу.
Скрипник М.	Витрати – частина використаних ресурсів буде коригуватися відповідно до визначеного доходу при визначенні прибутку підприємства протягом звітного періоду

Джерело: [17]

Економічний зміст витрат є наслідком проблеми дефіциту ресурсів та можливості їх альтернативного використання. Якщо ресурси застосовуються у виробничому циклі, вони не можуть бути використані для інших цілей. Вибір конкретних ресурсів для виробництва означає, що альтернативні продукти не можна виробляти.

Відомі економісти Е.С. Хендріксен, М.Ф. Ван Бред вказували, що витрати - це несприятливий потік ресурсів, що зменшує прибуток компанії. Однак не кожен несприятливий рух - це витрати. Крім того, витратами є використання або споживання товарів і послуг у процесі отримання доходу [23].

З одного боку, автори показують, що витрати зменшують прибуток підприємства, а з іншого - що вони необхідні для отримання доходу. Однак це визначення заперечує формулу прибутку:

$$\text{Прибуток} = \text{Доходи} - \text{Витрати} \quad (1.1)$$

Вважається, що компанія вже приносить прибуток і має зменшені несприятливі потоки ресурсів, усі вони спрямовані на отримання доходу. Тому прибуток використовується для розширення масштабів діяльності підприємства.

Т.С. Муляр вважає, що витрати - це грошове вираження використання факторів виробництва, що призводить до виробництва та реалізації продукції.

До виробничих факторів належать робоча сила, матеріальні засоби виробництва та послуги, включаючи товари, які торгова компанія купує для

перепродажу. Це визначення недосконале, але загалом відображає характер витрат, ніж попереднє [22].

Рівень доходів населення є важливим показником життєвого рівня населення та соціального розвитку, а дохід залежить від вартості витрат. Вчені розглянули всі аспекти цієї концепції та зробили нові тлумачення доходів, тому в сучасній літературі немає єдиного визначення. Хоча основні дослідники цього терміну наголошували на чотирьох основних джерелах доходу, включаючи заробітну плату, майновий дохід, соціальні трансферти, доходи від господарської діяльності та різниці в доходах (рис. 1.1).

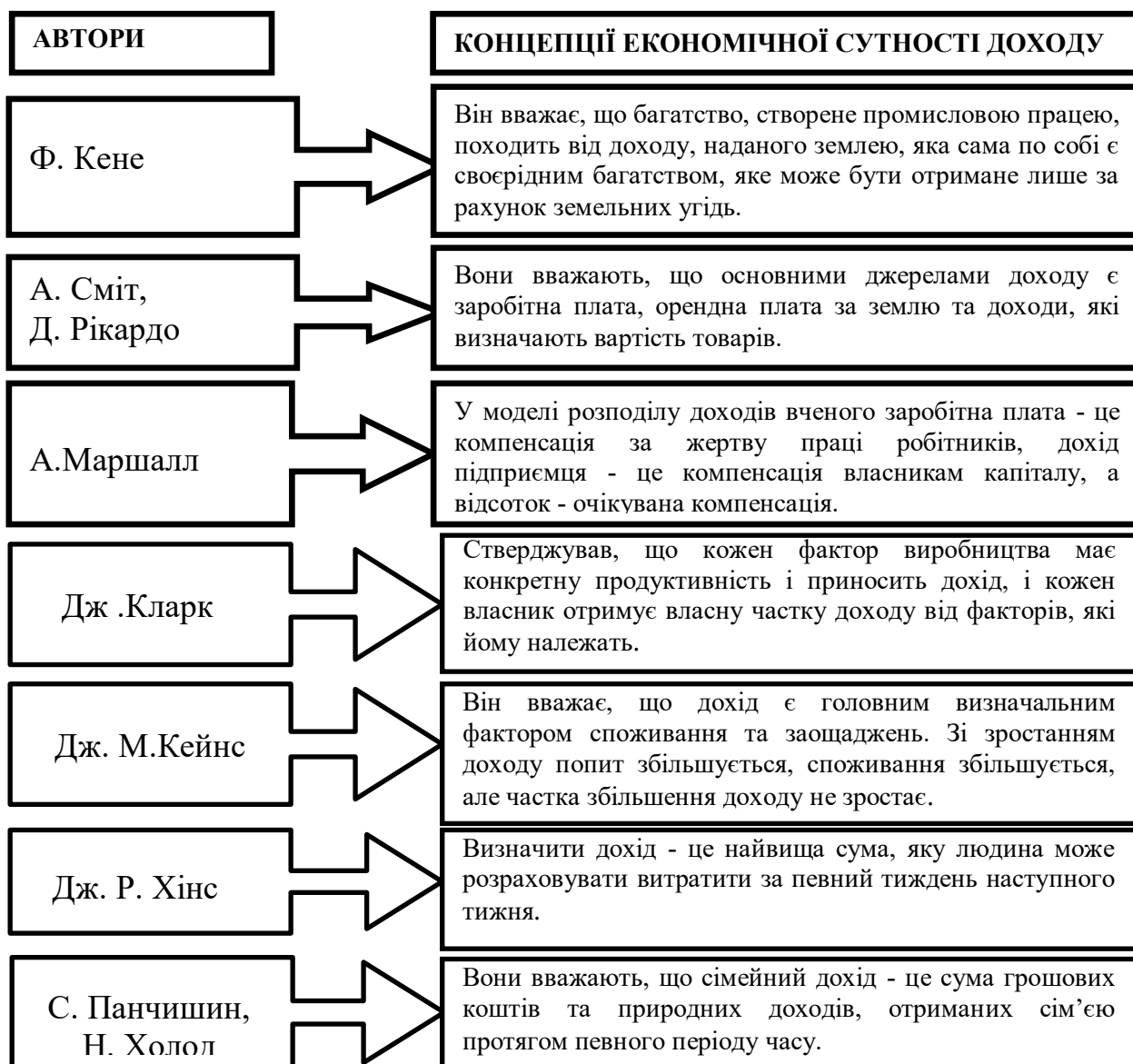

Рис. 1.1. Основні концепції економічної сутності доходу
Джерело: [19]

Н. Л. Олег розглядає дохід лише як грошові кошти та визнає дохід сім'ї як загальну суму, отриману особою чи сім'єю за період. Вчений вважає, що кількісний дохід можна визначити як різницю між витратами праці та інвестиційними витратами на виробництво конкретного товару та доходом від продажу. Тому Н.Л. Олег не робить акцент на немонетарному доході, на який припадає значна частина доходів домогосподарств, але автор вказує період часу [26;27].

С. Левицька показує зміст доходу через джерело доходу (тобто дохід населення), який поєднує суму накопичених грошових коштів та матеріалів: зарплату, змішаний дохід, дохід від нерухомості, соціальну допомогу та інші часті трансферти [16].

Ми вважаємо, що джерела доходу не повинні включатись у визначення, оскільки є великі і неактуальні джерела, тому незрозуміло, які джерела слід врахувати. Щоб зробити всебічне визначення, потрібно врахувати всі джерела доходу, оскільки їх кількість змінюється з часом.

С. Лозинська вважає, що дохід схожий з тлумаченням цього терміна Національною статистичною комісією України. Видно, що, пояснюючи це поняття, Національна статистична комісія включає як грошовий дохід, так і немонетарний дохід, а також джерела доходу.

Аналізуючи сучасну професійну літературу, ми можемо виявити, що роботи вчених враховують економічні, соціальні та правові аспекти.

У ході вивчення доходів Н.О. Шевченко визначив, що дохід як соціально-економічна категорія показує взаємозв'язок між професією суспільства, використанням та розподілом виробленої продукції. Шевченко вважав, що основною причиною соціальної та соціальної диференціації є значною мірою розмір та джерело доходу. Концепція сімейного доходу показує економічні зв'язки між членами суспільства в процесі споживання виготовлених товарів з урахуванням їх трудової діяльності з урахуванням розпорядження майном та соціального переказу в [52].

Тому, розглядаючи цей термін, вчені приділяють більше уваги юридичному аспекту поняття «дохід», який є показником для визначення цінності життєвого рівня населення та всього суспільства. Шевченко визначив, де дохід населення - ще одне визначення, яке безпосередньо представляє кінцевий результат поєднання параметрів, що показує стан і рух ізольованих частин економічної системи.

Тому він вважає, що цей показник відображає стан справ у кінцевому споживанні та визначення фактичного рівня вирішення проблеми покращення добробуту людей.

Розглядаючи теоретичні активи вітчизняних та зарубіжних вчених, пов'язані з природою доходу та природою економіки, можна сказати, що як суть цієї концепції вчені звернули увагу на всі її аспекти, такі як економічний, соціальний та правовий.

Визначення доходу відповідно до П(С)БО 15 "Дохід"

Узагальнюючи всі визначення та представляючи єдину версію авторської точки зору, ми виокремимо власні визначення: дохід - це максимальна сума коштів, що включає грошові кошти та доходи на утримання, отримані людиною протягом року для підтримки природного, морального, економічного, і стан знань він може витратити, але лише в тому випадку, якщо очікування валюти на майбутній дохід залишиться на попередньому рівні.

Поняття «фінансовий результат» та «прибуток» не зовсім однакові, оскільки зміст фінансового результату є більш широким, ніж прибуток. Фінансовий результат відображає всю господарську діяльність підприємства, характеризує кількісні та якісні показники діяльності підприємства, а прибуток (збиток) - результат діяльності. Результат може бути як позитивним, так і негативним. Підприємство ставить мету, спираючись на власну мету, і результати будуть однаковими. З цією метою необхідно враховувати основні виробничо-економічні показники господарської та фінансової діяльності, ефективність господарської та фінансової діяльності, ефективність використання трудових, матеріальних та грошових ресурсів. Підприємства повинні наполегливо працювати над

результатами на основі проміжних цілей, ключових результатів та стратегічних цілей. Тому прибуток повинен бути не джерелом грошей, а джерелом надійності та довговічності підприємства.

Основна мета підприємства - отримання високих фінансових результатів, що відображає всі аспекти діяльності: ефективність системи управління та контролю, технічний рівень та організацію виробництва.

У ринковій економіці в міру зміни порядку та ефективності визначення фінансових результатів також зростає роль визначення фінансових результатів та їх значення у розвитку підприємства. Ефективність підприємства значною мірою залежить від того, чи воно своєчасно мобілізує фінансові ресурси та їх правильне використання для забезпечення нормального виробничого процесу та розширення виробничих фондів. У зв'язку з цим ефективна організація фінансової роботи відіграє важливу роль для кожного підприємства.

1.2. Мета і завдання аудиту й аналізу доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства

Метою аудиту є надання аудитору думок щодо того, чи всі важливі аспекти бухгалтерської та фінансової звітності відповідають нормам щодо технічного обслуговування та методів подання.

На основі результатів аудиту було підготовлено незалежний аудиторський звіт (аудиторський висновок), який підтвердив надійність фінансової звітності та фактичний фінансовий стан суб'єкта господарювання.

Таким чином, результатом аудиту є використання не модифікованих чи модифікованих думок в аудиторському звіті (висновку) для оцінки фінансових звітів суб'єкта господарювання, а також надавати поради клієнтам щодо виправлення деяких помилок в організації та методах обліку та складання фінансової звітності.

Відповідно до мети аудиту, його основне завдання полягає в зборі та обробці достовірної інформації (аудиторських доказів) про фінансово-

господарську діяльність суб'єкта господарювання та достовірності фінансової звітності для формування аудиторського висновку, відображеного в аудиторському звіті, іншими словами - безпосередньо виконувати аудиторську перевірку (аудит) замовника та складання фінансової звітності.

Крім того, аудитору слід дослідити та повністю оцінити всі аспекти ревізованої реальної економічної діяльності. Для того, щоб висловити думку аудитора в аудиторському звіті, аудитор повинен безумовно переконатися, що інформація, що міститься у фінансовій звітності, бухгалтерському обліку та основних документах, наданих клієнтом, є достатньою та достовірною (прийнятною). Тому процес аудиту викликає питання щодо аудиторського ризику та аудиторських доказів для підтвердження думки аудиту.

Окрім основних функцій, аудит також може вирішити наступні функціональні завдання:

- коригування та реорганізація;
- контроль операційного контролю та аналізу;
- аналіз стратегічного аналізу;
- огляд договорів та юридичних зобов'язань тощо.

Зазвичай ці завдання доповнюють аудиторську службу, яку замовляє аудитор (аудиторська компанія) відповідно до вимог клієнта.

Підсумовуючи питання, можна сказати, що загальними цілями аудиту є:

- перевірка стану організації та методи бухгалтерського обліку та оцінити підготовку фінансової звітності, розрахунків, звітів та інших документів для забезпечення її надійності та здійснення комерційних операцій відповідно до чинного законодавства;
- виявлення та запобігання порушень у фінансово-господарській діяльності підприємства;
- визначити реальність фінансових результатів;
- оцінити ефективність внутрішнього контролю;
- надавати консультаційні послуги з питань бухгалтерського обліку, аналізу, права, управління, маркетингу та фінансів.

Управління витратами на підприємстві завжди було і залишається одним з найважливіших і найскладніших питань діяльності менеджерів. Прибутковість та економічний розвиток країни значною мірою залежать від рівня та динаміки витрат. Для досягнення та збереження відповідної прибутковості та конкурентоспроможності в довгостроковій перспективі компаніям слід проводити комплексну оцінку зовнішнього та внутрішнього операційного середовища, аналіз витрат на продукцію (роботи, послуги), пошук способів зниження витрат, оптимізація цін на продукцію (роботи, послуги).

Економічний аналіз відіграє важливу роль в управлінні витратами, оскільки він може оцінювати господарські операції, пов'язані з формуванням виробничих витрат (роботи, послуги), знаходити недоліки та резерви для покращення використання наявних ресурсів та приймати відповідні управлінські рішення. Ефективний аналіз витрат може бути використаний лише у поєднанні з іншими ключовими елементами управління суб'єктом господарювання, включаючи процес прийняття найкращих управлінських рішень на основі проведеного економічного аналізу та забезпечення прийняття рішень на основі необхідної аналітичної інформації. Система бухгалтерського обліку повинна повністю відповідати потребам управління інформацією підприємства.

В економічному аналізі важливу роль відіграє оцінка витрат підприємства та виробничих витрат (машинобудування, послуги), оскільки вони є загальними показниками господарської діяльності підприємства і безпосередньо впливають на фінансові результати та рентабельність.

Метою аналізу витрат основних видів діяльності підприємства є всебічна оцінка рівня, динаміки та структури таких витрат, їх впливу на фінансові результати та причини прийняття управлінських рішень для подальшої оптимізації витрат на основні види діяльності. Для цього аналіз повинен базуватися на всебічному та системному підході.

Основними завданнями аналізу витрат основних видів діяльності підприємства є:

- оцінка виробничих витрат (робіт, послуг) за статтями;

- перевірка витрат на основну діяльність за видами;
- визначення обґрунтованості планової вартості витрат на основну діяльність;
- аналіз змін витрат на основну діяльність у загальній динаміці та за окремими статтями витрат;
- оцінити вплив відповідних факторів на ці рівні витрат;
- виявлення резервів для зменшення таких витрат;
- визначення впливу витрат основних видів діяльності на прибутковість підприємства;
- оцінка виконання завдань, пов'язаних з оптимізацією витрат на основну діяльність.

Оскільки суб'єкти господарювання працюють в умовах ринкової економіки, то сучасний стан сучасних підприємств є дуже особливим. У зв'язку з цим значення соціального поля зростає з кожним днем і тісно пов'язане з економічною підсистемою підприємства. Проведення аналізу та планування основної діяльності підприємства включає не тільки доходи та витрати від діяльності, але й оцінку соціального розвитку трудового колективу та планування соціального захисту працівників тощо.

Соціальні процеси в діяльності суб'єктів господарювання досліджуються за допомогою соціально-економічного аналізу. Він спрямований на встановлення причинно-наслідкових зв'язків, що формують соціально-економічний розвиток підприємства.

Була сформована відповідна інформаційна база для аналізу вартості основних заходів. Основним джерелом інформації для аналізу цих витрат є фінансова звітність, особливо Форма 2, "Звіт про прибутки та збитки". У процесі оцінювання фінансової звітності суб'єктів господарювання був реалізований принцип дедукції, тобто від загальної до часткової передачі. Це дає можливість відтворити історичну та логічну послідовність господарських операцій, що виконуються підприємством, та оцінити ступінь його впливу на ефективність бізнесу. Аналіз повинен враховувати той факт, що інформація, що міститься у звітах, була включена до бухгалтерського обліку. Необхідно також вивчити

облікову політику, прийняту підприємством, оскільки вона впливає на вартість її витрат.

Тому джерелами інформації, що використовуються для аналізу витрат основних видів діяльності, є:

а) основні документи: лімітні картки, інформація, рахунки-фактури, акти, матеріальні вимоги до звільнення основних засобів, авансові звіти, рахунки-фактури, виконані роботи тощо;

б) облікові записи аналітичного та синтетичного обліку (журнали №5, 5а, ордери 10, 10Б, головна книга, аналіз рахунків 23, 90, 91, 92, 93);

в) ф. № 2 «Фінансова звітність (Звіт про прибутки та збитки)», примітки до річної фінансової звітності;

г) матеріали ревізій та обстежень;

д) результати аналізу витрат основних видів діяльності за попередні роки;

е) аудиторські звіти тощо.

Аналіз доходів є частиною економічної стратегії кожного підприємства. Дохід від продажу продукції, машинобудування та послуг є основним джерелом компенсації виробництва та продажу продукції, отримання доходу та фінансових ресурсів. Його значення не тільки впливає на відновлення виробничих витрат і отримання прибутку, але й впливає на своєчасне та повне виконання фінансових зобов'язань. Практика організації аналізу доходів розрізняє централізовану та децентралізовану форми. Завдяки централізованій організації вся робота з економічного аналізу зосереджена у спеціальних структурних підрозділах (відділах, бюро) у системі управління виробництвом. Така організаційна система реалізує уніфікацію методологічного забезпечення аналізу, чітке призначення аналітиків та можливість використання потужних обчислювальних прийомів.

Особливість інформаційної бази визначає також методологічне забезпечення аналізу доходів переробної промисловості, основним джерелом якого є «Звіт про фінансові результати».

Метою аналізу фінансових показників підприємств є пошук резервів для підвищення прибутковості та економічної ефективності всієї фінансової та економічної діяльності корпорацій.

Цінність аналізу фінансових результатів полягає в тому, що для підприємства дуже важливі кінцеві результати їх виробничої та фінансової діяльності.

Основними завданнями аналізу фінансових результатів є:

- вивчити кількість, склад та динаміку фінансових результатів підприємств;
- систематичний моніторинг виконання планів прибутку;
- знайти конкретні фактори, що формують показники прибутку, та проаналізувати їх тенденції та характер впливу на прибуток підприємств;
- визначення майбутніх напрямків розподілу прибутку;
- вплив факторів розрахунку на дохід від продажу;
- оцінити, чи відповідає підприємство бюджетом виплати прибутку;
- необхідність відстеження витрат чистого прибутку за узгодженими напрямками;
- пошук резервів для збільшення прибутку;
- розробити заходи, необхідні для використання виявлених запасів.

1.3. Нормативне забезпечення обліку, аудиту та аналізу доходів, витрат і фінансових результатів діяльності підприємства

Без відповідного юридичного супроводу діюча система обліку та економічного контролю за витратами та доходами сільськогосподарських підприємств не зможе повноцінно існувати. Цей вид безпеки формується протягом багатьох років у нашій країні і перебуває на стадії постійних змін, що відбуваються поряд з політикою, економікою, інтеграцією, суспільством та багатьма іншими факторами. З точки зору витрат і доходів та відповідних організаційних процесів, регуляторне забезпечення організації для процесів обліку та контролю є дуже необхідною функцією. Основою для цього виду

захисту є складові у вигляді відповідних документів та їх нормативно-правової інформації.

Багато вчених вивчали питання обліку та контролю в Україні. Однак з різних причин багато питань бухгалтерського обліку, контролю та звітності ще потрібно вирішити. Вчені не приділили повної уваги глибокому всебічному аналізу діючої законодавчої бази бухгалтерського обліку та порівняли його з минулим, щоб виявити невідповідності у застосуванні бухгалтерського обліку та контролю, корпоративної вартості та регулювання дій доходів.

Регулюючим забезпеченням бухгалтерського обліку та контролю є низка нормативно-правових актів найвищого урядового відомства країни, Міністерства фінансів України, інших міністерств та кожного підприємства, це дає змогу повноцінно функціонувати та швидкий розвиток бухгалтерського обліку, фінансової звітності та економічного контролю.

До основних видів регуляторного забезпечення бухгалтерського обліку та контролю за витратами та доходами підприємств належать: податкове законодавство України, законодавство про бюджет України, цивільне законодавство України, українське "законодавство про бухгалтерський облік та фінансову звітність", постанови про "Основні принципи здійснення державного фінансового контролю в Україні", "Аудит фінансової звітності та аудиторської діяльності", "Про затвердження Положення України про державні аудиторські служби", Указ Президента України; Постанови та рішення Кабінету Міністрів України; Накази, розпорядження, листи, пояснення міністерств та відомств; розділ "Інвентаризація" П(С)БО 9, що використовується для списання виробничих витрат на виробництво, П(С)БО 15 "Дохід", П(С)БО 16 "Витрати", П(С)БО 18 "Будівельний договір", П(С)БО 30 "Біологічні активи"; П(С)БО 31 "Фінансові витрати", схема робочого циклу, бухгалтерський звіт та графік виконання контрольних аудиторських робіт.

Класифікація нормативних документів Н.І. Петренка особлива: нормативні документи поділяють поведінку, передбачену нормативними законами, на такі

групи за місцем розташування та їх роллю в реформі та регуляторному обліку [28]:

- Закони України як правові акти з найвищою юридичною силою;
- Акти вищих органів виконавчої влади (Постанова Кабінету Міністрів України);
- «Положення про бухгалтерський облік» (стандарти), затверджені Міністерством фінансів України, та інші нормативні документи з питань бухгалтерського обліку та фінансової звітності, які є основним органом центрального органу виконавчої влади України щодо регламенту бухгалтерського обліку та фінансової звітності;
- Міністерство фінансів України та інші відомства формулюють та затверджують юридичні дії (інструкції, положення) та методичні рекомендації, сформульовані та затверджені П(С)БО, враховуючи конкретні обставини та наявні потреби різних видів економічної діяльності;
- рішення (накази, розпорядження) щодо застосування господарських організацій та конкретної облікової політики приймаються особою, відповідальною за бізнес, згідно з документами найвищого порядку, запропонованими в перших чотирьох групах документів цього цінного паперу [69].

У таблиці 1.3 узагальнено нормативно-правові засади регулювання обліку, аналізу та контролю.

Таблиця 1.3

Нормативні документи, які пов’язані з питаннями обліку, аналізу та контролю витрат і доходів підприємства

№ пор.	Документ	Короткий зміст	Використання в контрольно-ревізійному процесі
1	2	3	4
1	Конституцію України Верховна Рада України прийняла 28 червня 96 р. № 254к / 96-VR	Основний закон України	Загальні положення, що визначають правову базу та регулюють діяльність підприємства

1	2	3	4
2	Податковий кодекс України прийнятий Верховною Радою 12.02.2010 р. № 2755-5	Містить перелік податків і зборів, його платника	Перевірка правильності розрахунку доходів і витрат у грошовій, матеріальній та нематеріальній формі
3	Господарський кодекс України затверджено постановою Верховної Ради України від 16.01.2003, № 436-4	Створює правові основи господарської діяльності на базі сільськогосподарських підприємств	Забезпечення підвищення ефективності підприємства та соціальної активності
4	Про основні засади державного фінансового контролю в Україні. Закон України був прийнятий Верховною Радою України 26 січня 1993 р. № 12939-12	Здійснюючи фінансовий контроль, необхідно враховувати застосовані закони та організаційні принципи, порядок здійснення податкового контролю та відповідальність за порушення	Організація фінансового контролю, яка зараз потрібна
5	Про оплату. Закон України затверджений постановою Верховної Ради України від 24 березня 1995 р. № 108/95-ВР	Визначено принципи регулювання заробітної плати та положення про зарплату для забезпечення основних функцій зарплати	Облік та контроль за дотриманням законів про оплату праці
6	Бухгалтерські та фінансові звіти по Україні. Закон України прийнятий Верховною Радою України (№ 996-14) від 16 липня 1999 року	Демонструються основні принципи, організація бухгалтерського обліку та фінансової звітності, перелік затверджених бухгалтерських документів	Визначає, чи відповідає господарська діяльність чинному законодавству
7	Національний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»	Показує форму та зміст звіту про фінансові результати із зазначенням умов розкриття змісту статей	Визнання доходів і витрат, контролювати їх правильне відображення у конкретному звіті
9	Стандарт бухгалтерського обліку 15 "Дохід" станом на 29 листопада. 1999 р. №290	Відображення методології отримання доходів та представлення їх у бухгалтерському обліку та складання на їх основі фінансової звітності	Створення основи для організації обліку доходів підприємств
10	Стандарт (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати" від 28 жовтня 1998 р. № 1706	Принцип формування інформації про витрати та відображення їх у фінансовій звітності	Принципи створення операційних організаційних витрат

1	2	3	4
11	Інструкція "Про використання схеми рахунків для обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств та організацій" затверджена Положенням Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291	Він передає інформацію про наявність та рух активів, капіталу та зобов'язань, показує порядок обліку за методом подвійного запису	Для полегшення організації бухгалтерського обліку
12	Щодо затвердження типових форм для первинної статистики, Міністерство статистики України № 352 від 29 грудня 1995 року	Зображення типових форм, що використовуються в первинному обліку	Використовується для правильного заповнення документів, що показують виробничі витрати та доходи

Інтерпретація поняття «витрат» в нормативно-правових актах різна, тобто визначення стосується фінансових результатів, визначених у фінансовому обліку, а в податковому обліку означає, що значення цілей оподаткування зовсім інше.

Діюча нормативна база управління бухгалтерським обліком складається з незалежних груп, які затверджені законодавством України та відповідають системі бухгалтерського обліку.

1. Фінансовий облік. Витрати протягом звітного періоду включають видатки споживання, якщо ці видатки можуть бути надійно оцінені видатками відповідно до Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні", Положень (стандартів) бухгалтерського обліку 16 "Витрати", і відповідно до принципів нарахування, доходів та витрат, час підтвердження витрат не має нічого спільного з датою виплати ресурсів.

2. Управлінський облік. Для сільського господарства розроблені галузеві методичні вказівки для формування витрат та процедур планування або формування витрат. Варто зазначити, що виробничі витрати складаються не з усіх виробничих витрат. Коли прийнято стандартний метод обліку витрат, прямі витрати включаються до собівартості продукції лише на суму стандартної величини, а собівартість продажів збільшується на суму перевищення

собівартості. Джерелом виробничих витрат є виробничі ресурси, витрачені у виробничому процесі, а саме природні і трудові ресурси, капітал та підприємницька діяльність. Характеристика ресурсних функцій впливає на формування відповідних виробничих витрат.

Відповідно до П(С)БО 16 "Витрати" поділяються на такі категорії: витрати включаються до собівартості реалізації продукції, проектів, послуг чи товарів, що продаються, адміністративні витрати; вартість продажу; інші операційні витрати; фінансові витрати; податок на прибуток [35].

Г.Г. Кірейцев вважає, що створення прогресивних систем і моделей бухгалтерського обліку та вдосконалення законодавчої бази бухгалтерського обліку вимагає найвищого рівня підготовки науковців, і вони консультують щодо вдосконалення певних аспектів бухгалтерського обліку та його систем [14].

В. М. Жук висунув багато пропозицій щодо виконання наглядових та організаційних завдань відповідними управліннями. Концепція розвитку бухгалтерського обліку в аграрному секторі розкриває багато аспектів процвітання бухгалтерського обліку або зростаючого впливу управління конкретними галузями на формування методів обліку в аграрному секторі; удосконалення національний П(С)БО шляхом адаптації їх до міжнародних стандартів фінансової звітності відповідно до національних потреб; створення можливостей для підготовки податків та використання даних бухгалтерського обліку для статистичної звітності; забезпечення належних умов для обов'язкового делегування повноважень представників Мінагрополітики методичним радам з питань бухгалтерського обліку Міністерства фінансів України та статистичної звітності при Державному статистичному комітеті [6].

Л.В. Гуцаленко вважає, що реформа вітчизняного обліку проводиться з метою прийняття та імплементації Закону України про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні та національних стандартів бухгалтерського обліку на основі міжнародних стандартів [5].

На наш погляд, можна лише певною мірою підтримати думку Л. Гуцаленка, оскільки існує невизначеність щодо ефективності та своєчасності реформи

бухгалтерського обліку в Україні, оскільки це призведе до того, що держава зазнає великих фінансових, матеріальних та трудових втрат, Іншими словами, не враховуючи мотивації до отримання необхідного результату в найкоротші терміни, необхідно визначити, чи варто це робити [5].

Хоча місцеві нормативно-правові акти широко не застосовуються, вони використовуються у вигляді різних методичних рекомендацій, вказівок, правил, листів та пояснень. Ці методи залежать від місцевих коштів, податків, кадрової політики та конкретних аспектів сільськогосподарських робіт.

Що стосується бухгалтерського обліку фінансових результатів, то найважливіша форма фінансової звітності - складання звітності про фінансові результати базується на П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Цей регламент (стандарт) визначає зміст та формат звіту про фінансові результати. Загальні вимоги до розкриття його умов наведені у "Пропозиції щодо заповнення форм фінансових звітів", затвердженій наказом Міністерства фінансів від 28.03.2013 № 433 [3]. Відповідно до затвердження Наказу № 73 [5] від 7 лютого 2013 року Міністерства фінансів України, було прийнято Національні стандарти бухгалтерського обліку (Стандарт) 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності", а дія П(С)БО 1-5 відмінена, що стандартизували процедури підготовки балансу, таблиці фінансових результатів, звіту про рух грошових коштів та звіту про капітал.

Враховуючи різні методи, що застосовуються в даний час, для підвищення ефективності управління доходами та витратами підприємства необхідно використовувати оптимальний розподіл на основі всіх комбінацій звітів, як показано на рисунку 1.2.

Тому, як показано на рисунку 1.2 цей розподіл забезпечить необхідну нормативно-правову підтримку для бухгалтерського обліку та контролю за витратами та доходами, що є необхідною умовою досягнення цієї організації обліку та контролю. Без такої гарантії підприємству судилося зазнавати великих штрафів, що призведе до банкрутства.

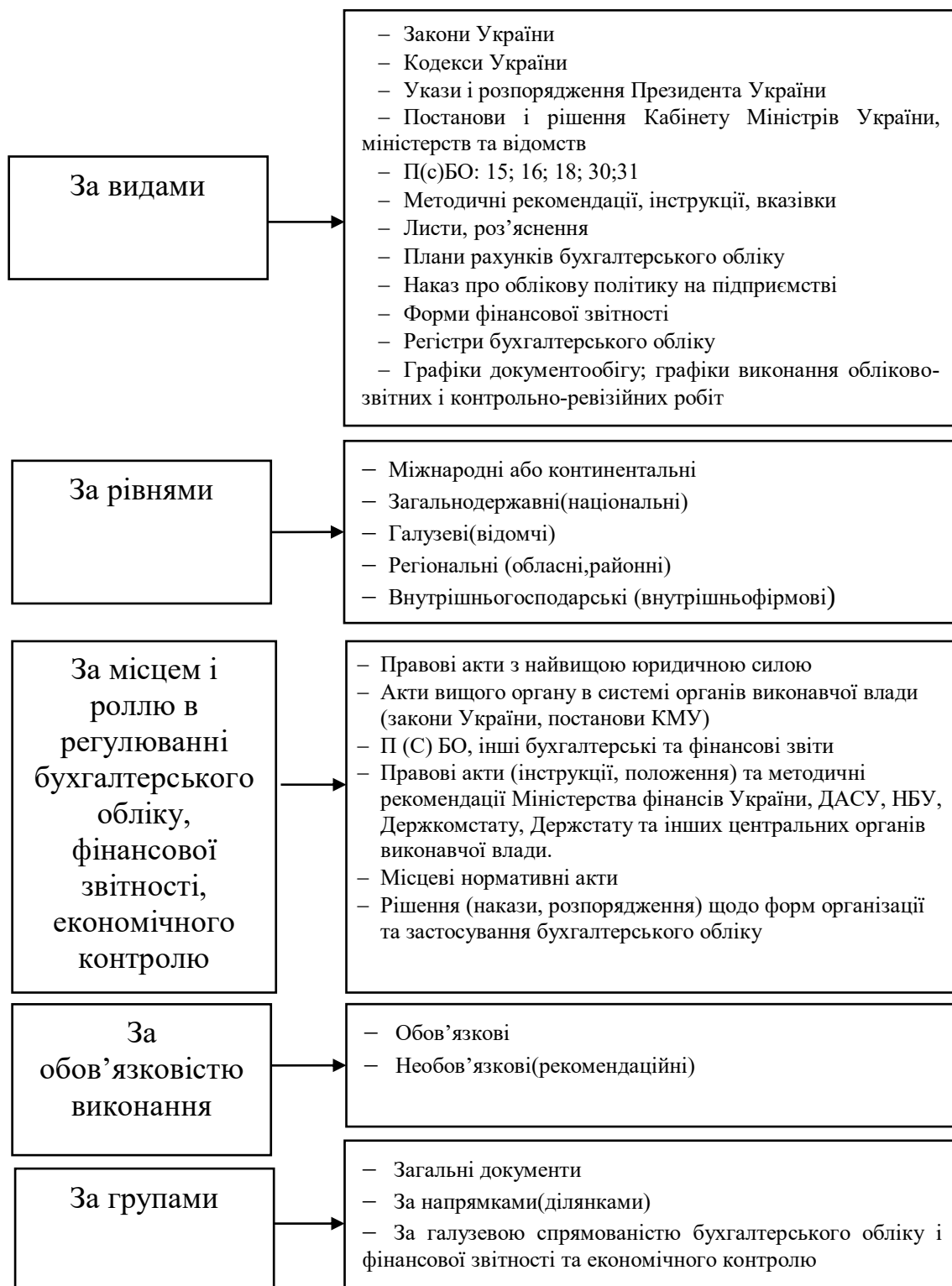

Рис. 1.2. Класифікація нормативно-правового забезпечення обліку і контролю за витратами та доходами підприємства

Джерело: [28]

Основним недоліком обліку витрат і доходів підприємств є необхідність формування єдиної національної бази даних законів, правил та правил для обліку та контролю витрат і доходів суб'єктів господарювання.

Іншим не менш важливим питанням є те, що, враховуючи мету та завдання кожного підприємства, система обліку та контролю підприємства відповідає за діючі норми бухгалтерського обліку та контролю з точки зору витрат та доходів.

Для вдосконалення нормативно-правових актів України щодо обліку та контролю за витратами, доходами підприємств та отримання бажаних результатів від його використання рекомендуємо виконувати такі завдання:

Переконайтесь, що в повному обсязі фіксуються всі українські нормативно-правові акти, пов'язані з обліком та контролем витрат і доходів, щоб виявити повторювані та непередбачені обставини цих актів

Створити та оновити довідкову базу даних підприємств для цілей обліку, контролю, оподаткування доходів і витрат, що виникають протягом звітного періоду.

Головні бухгалтери, аудитори та ревізори повинні вести робочий облік неоднозначностей у регламенті та ділитися висновками, зробленими через професійні бухгалтерські публікації, з іншими.

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ДОХОДІВ, ВИТРАТ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ТЗОВ «БУЧАЧАГРОХЛІБПРОМ»

2.1. Організація обліку доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства

Витрати та доходи є важливими складними економічними категоріями і займають особливо важливе місце в управлінні підприємством. Це тому, що вони мають вирішальний вплив на фінансові результати діяльності суб'єктів господарювання і використовуються для визначення ціноутворення підприємств, показують рівень технології та організації виробництва, вимірюють результативність бізнесу, порівнюючи витрати, дохід та результативність [30].

Категорії видатків та категорії доходів - це характеристики всіх суб'єктів господарювання, незалежно від їх видів діяльності, форми власності та масштабу. Витрати та доходи прямо чи опосередковано впливають на всі аспекти компанії та визначають цінову політику компанії, обсяг виробництва, масштаб прибутку, показники фінансового стану, продуктивність і загальну конкурентоспроможність підприємства, а також ефективність управління компанією. Взагалі кажучи, вартість і дохід відображають вартість усіх економічних ресурсів, залучених підприємством, тому це просто характеризує ефективність діяльності підприємства. [30].

Метод бухгалтерського обліку також значною мірою залежить від сприятливого вибору облікової політики, оскільки він передбачає метод вибору конкретних методів, таких як амортизація та вибуття товарно-матеріальних цінностей, які серйозно вплинуть на фінансовий стан і відобразяться у фінансовій звітності. Будь-які положення бухгалтерської політики підприємства повинні визначати методи обліку витрат, доходів та фінансових результатів діяльності (рис. 2.1.) (додаток А). Вибираючи елементи політики обліку витрат на діяльність, слід звернути особливу увагу на вибір категорій рахунків для обчислення витрат на діяльність. Так, чинний закон передбачає три варіанти обліку витрат:

- використання 8 класу рахунків “Витрати за елементами”;
- використання 9 класу рахунків “Витрати діяльності”;
- при використанні 8 і 9 класів рахунків.

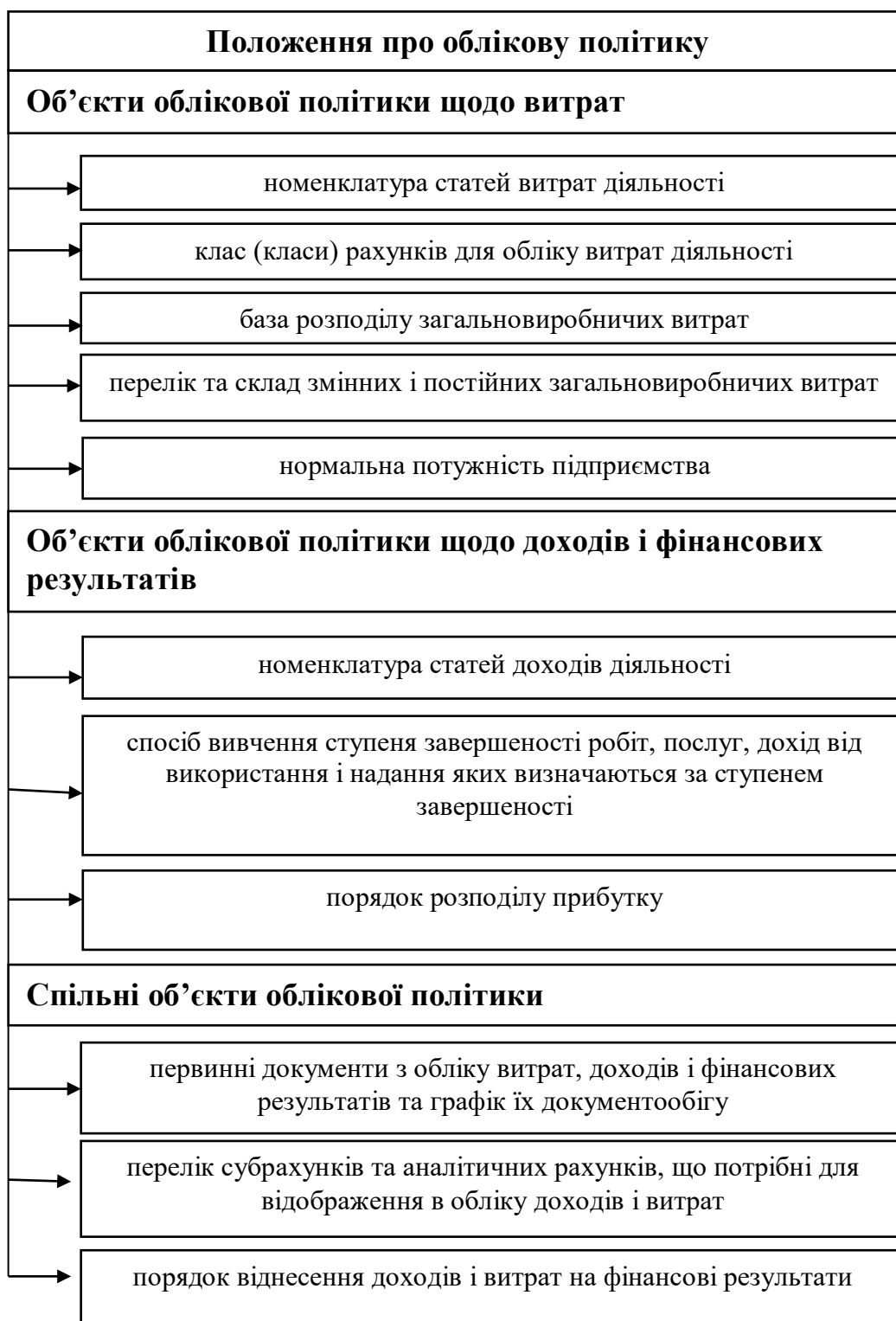

Рис. 2.1. Структура Положення про облікову політику

Візьмемо для прикладу товариство з обмеженою відповідальністю «Бучачагрохлібпром» для вивчення організації та способу обліку доходів, витрат та фінансових результатів діяльності.

Компанія «Бучачагрохлібпром» була створена зборами членів компанії у 2004 році під час реорганізації публічного акціонерного товариства "Бучацький хлібо завод" згідно із Законом "Про господарські товариства".

Основний вид діяльності - виробництво сільського господарства. Компанія використовує новітні технології для постійного поліпшення якості продукції, займає провідне місце серед виробників насіння та продає найкращі товари на насіннєвому ринку, має міцну матеріально-технічну основу, сучасний машино-тракторний парк, ґрунтооброблювальну, посівну, зернозбиральну техніку.

Основна діяльність компанії «Бучачагрохлібпром» - виробництво та реалізація базового насіння та сертифікованого насіння; вирощування свиней та велику рогату худобу; вирощування та переробка зерна та технічних культур; продаж зерна, пшеничного та житнього борошна та олії; послуги зберігання та транспортування зерна.

Виробничо-економічні відносини між фермерськими господарствами та державними підприємствами, організаціями, установами, суб'єктами господарювання, що не є державною власністю, іншими юридичними та фізичними особами встановлюються на підставі договорів. Втручання в господарську діяльність та іншу діяльність уряду держави та інших органів, а також посадових осіб не допускається. Збитки, спричинені незаконним втручанням у його діяльність, будуть відшкодовані за рахунок винних. Господарство не несе відповідальності за державні зобов'язання, а також держава не відповідає за економічні зобов'язання.

Господарство самодостатнє. Воно покриває всі витрати за рахунок власного доходу та інших джерел, не заборонених законодавством. Самостійно визначає напрями своєї діяльності, спеціалізацію, організовує виробництво сільськогосподарської продукції, їх переробку та реалізацію, на власний розсуд та

ризик, вибирає партнерів у господарських відносинах у всіх сферах діяльності, включаючи закордонну.

Підприємство має статус виробництва та продажу насіння суперелітного, елітного та репродуктивного насіння. Виробляє та реалізує насіння основних культур, а саме озимої та ярої пшениці, озимого та ярого ячменю, озимого та ярого ріпаку, гороху, гречки, сої та гірчиці.

Насіння, що надається компанією «Бучаагрохлібпром», - це місцеві та перспективні сорти озимої та ярої пшениці як у країні, так і за кордоном. Сорти озимого та ярого ячменю та пивний ячмінь з високою якістю солоду; сорти гороху та сої провідних європейських виробників; високопродуктивні сорти вітчизняної та чеської селекції; необхідне якісне протруювання насіння, та його обробка мікродобривами.

Тому на кінцеві фінансові результати та подальші стратегії розвитку компанії впливає правильна та оптимально розроблена облікова політика. Тому в наказі про облікову політику ТзОВ «Бучаагрохлібпром» визначено такі ключові терміни:

- витрати: перелік статей витрат, категорія рахунку;
- з точки зору доходу та фінансових показників: звіт про прибутки та доходи, розподіл чистого прибутку;
- загальні: насамперед, основні документи, що стосуються обліку доходів, витрат та фінансових результатів, а також відповідним чином сформульований графік робочого потоку;
- перелік субрахунків та аналіз переліку рахунків за необхідності із зазначенням порядку розподілу доходів та витрат фінансових результатів, у цьому випадку щоквартально.

Робочий процес ТзОВ «Бучаагрохлібпром» є невід’ємною частиною найкращої організації бухгалтерського обліку, тому він може забезпечити своєчасний та всебічний облік усіх об’єктів. Тобто згідно наказу керівника було встановлено графік робочого потоку, у графіку вказана дата створення або надходження документа, а дата відображалася на момент обліку, обробки та

передачі в архів. Тому послідовність робочого потоку готується та обробляється бухгалтерією та безпосередньо затверджується особою, відповідальною за підприємство при формуванні облікової політики.

Особливістю обліку доходів і витрат є відсутність затверджених стандартних форматних документів. Тому перелік документів, які використовує компанія «Бучачагрохлібпром» для реєстрації певних господарських операцій, буде відображено у певному порядку.

Зокрема, для визначення моменту визнання доходу необхідно знати, за якою діловою операцією отримано дохід. У цьому випадку дохід від продажу буде врахований на дату відвантаження.

Перелік документів, що використовуються для обліку доходів у товаристві з обмеженою відповідальністю «Бучачагрохлібпром», зображено на рисунку 2.2. (додатки Б, В, Д, Е).

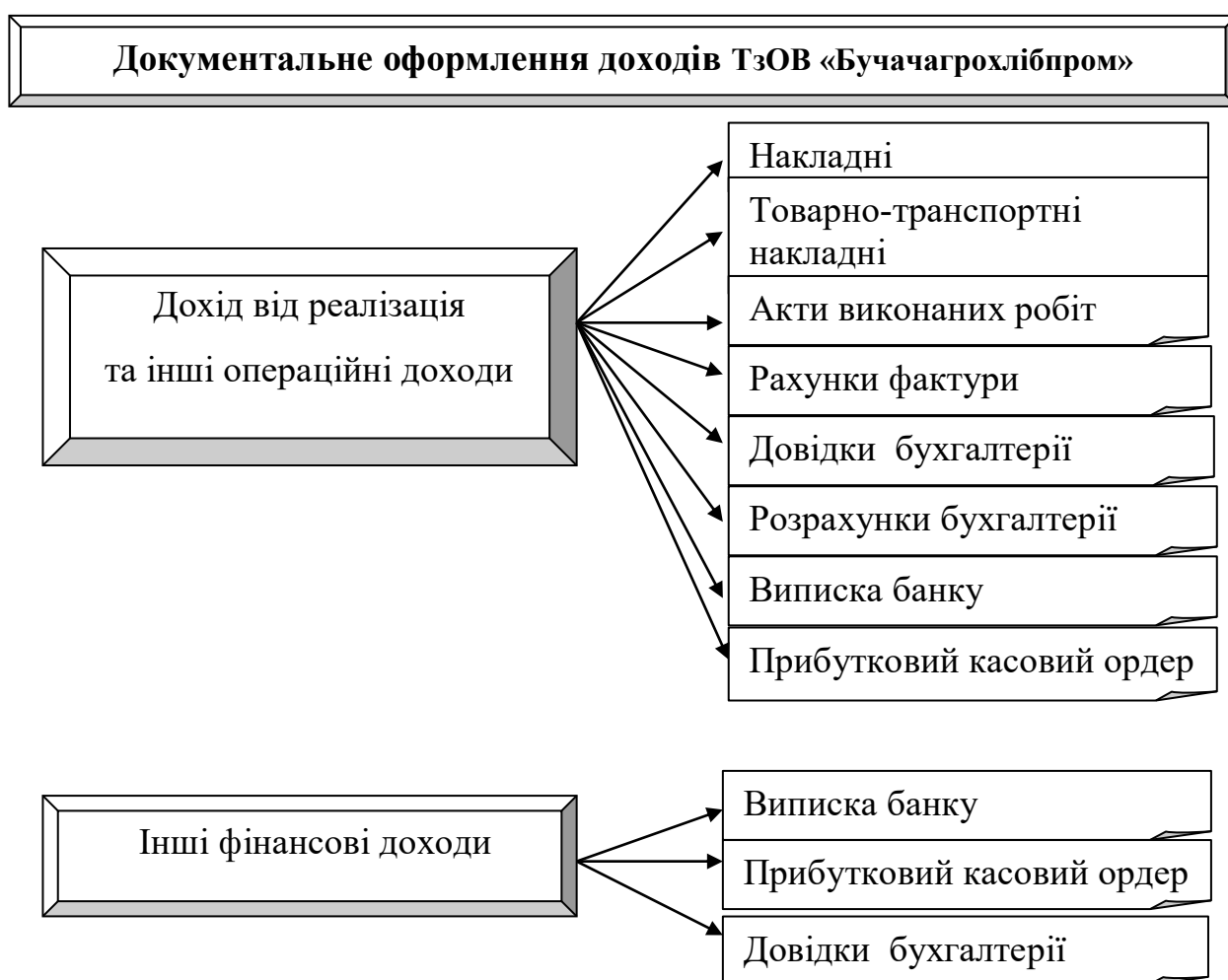

Рис. 2.2. Документальне оформлення доходів ТзОВ «Бучачагрохлібпром»

Джерело: [46]

У ТзОВ «Бучачагрохлібпром» письмові докази понесених витрат залежать від типу (додатки Ж, З, К). Тому для ілюстрації наводимо кілька прикладів на рисунку 2.3.

Документальне оформлення витрат ТзОВ «Бучачагрохлібпром»	
Використовуйте всі види інвентарю, МШП та матеріали, необхідні адміністративному персоналу та торговому персоналу	Відповідно належним чином оформлені документи, які призначені для списання матеріалів: – Накладні; – Акти на списання
Ціна послуг отриманих від інших підприємств	Включається до складу витрат на основі: – Рахунків – Актів виконаних робіт.
Витрати на оплату праці, а також на соціальне страхування	Застосовуються: – Розрахунково-платіжні відомості.

Рис. 2.3. Документальне оформлення витрат ТзОВ «Бучачагрохлібпром»

Доходи та витрати відображаються у фінансових показниках ТзОВ «Бучачагрохлібпром» на основі даних бухгалтерського обліку. Ці звіти та розрахунки включають інформацію про фінансові результати різних видів діяльності та нерозподілений прибуток (збитки). Тобто факти використання прибутку в бухгалтерському обліку ТзОВ «Бучачагрохлібпром» отримуються на підставі бухгалтерських звітів та розрахунків.

Тому ми чітко пояснимо схему, яка використовується ТзОВ «Бучачагрохлібпром» для реалізації принципу відповідності обліку доходів та витрат на рисунку 2.4. Збір та систематизація інформації про доходи, видатки та фінансові результати ведеться в бухгалтерських записах, тобто для цього на ТзОВ «Бучачагрохлібпром» ведеться баланс поточних рахунків та наказів (додаток Л). Крім того, дані передаються в загальну книгу, де кожен окремий рахунок підкреслюється і служить підсумковим обліковим документом.

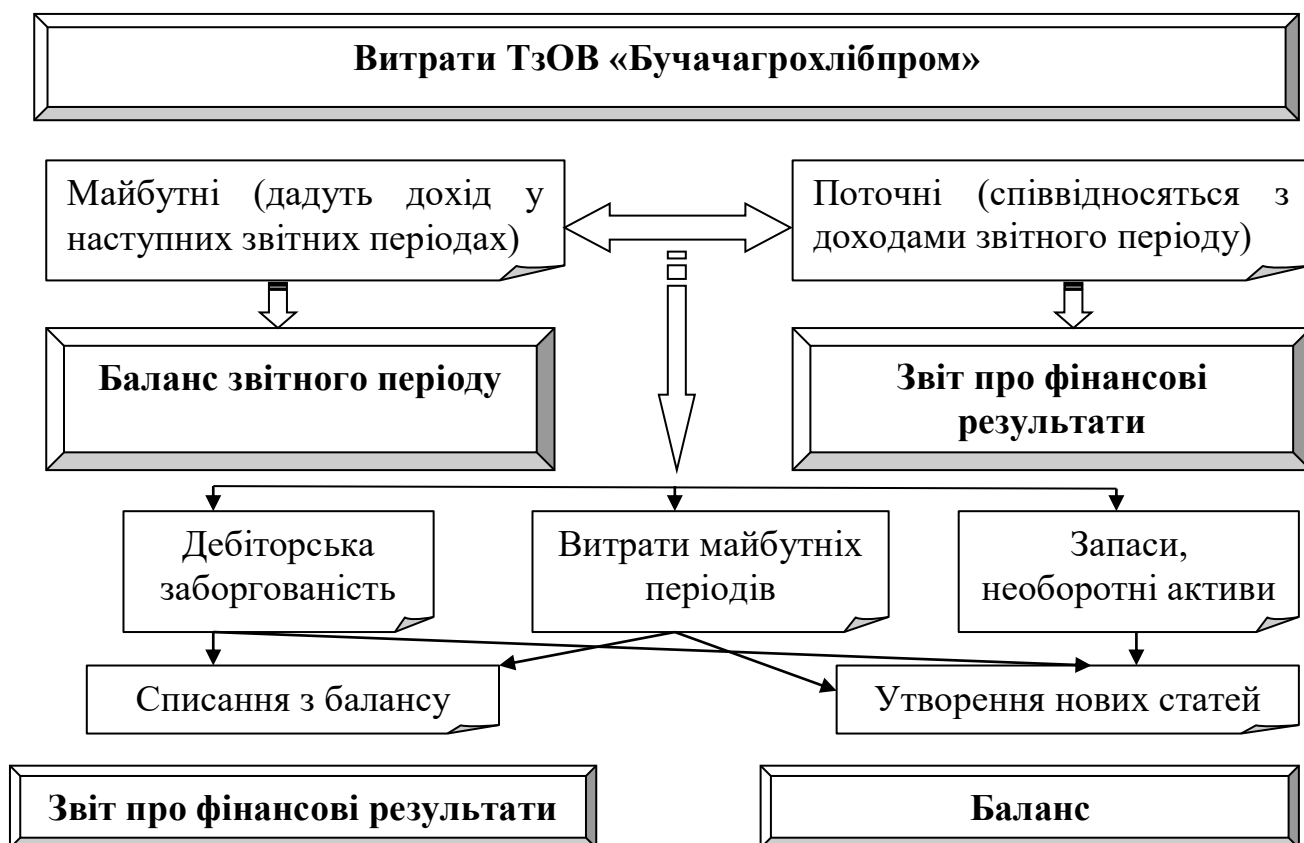

Рис. 2.4. Принцип відповідності в обліку доходів та витрат ТзОВ «Бучаагрохлібпром»

Завершальним етапом документа ТзОВ «Бучаагрохлібпром» є узагальнення цих статей у фінансовій звітності (додаток М). У зв'язку з цим ми використовуємо другу форму фінансової звітності, а саме "таблицю фінансових результатів (Звіт про сукупний дохід)" (форма №2-м), де подано інформацію про доходи та витрати, а також інформацію про звіти та фінансові результати за попередні періоди, слід зазначити, що дані про витрати та податок на прибуток подаються в дужках.

План рахунків містить окремі рахунки для обліку доходів та фінансових результатів за видами діяльності. Назви рахунків та назви субрахунків - це детальний опис складу доходів, класифікованих за видами діяльності.

Фінансовий результат - це збільшення (або зменшення) вартості власного капіталу компанії, яке відбувається в господарській діяльності протягом певного періоду часу. Фінансовий результат бізнесу - прибуток чи збиток. Прибуток - це сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати. Збитки - це

перевищення суми витрат над сумою доходу, на яку ці витрати здійснюються. Визначення фінансового результату полягає у підрахунку чистого прибутку (збитку) звітного періоду.

Основними завданнями організації обліку витрат і доходів, а також фінансових результатів компанії є:

- правильне визначення та оцінка витрат, доходів та фінансових результатів діяльності;
- диференціація витрат, доходів та фінансових результатів діяльності для кожної класифікаційної групи;
- правильну та повну документацію та своєчасне записування в облікових регістрах витрат, доходів та фінансових результатів діяльності;
- контролювати правильність визначення фінансових результатів звичайної діяльності та надзвичайних ситуацій;
- надання повної та точної інформації про операційні витрати та доходи, а також про наявність та використання чистого доходу (непокриті збитки) для цілей управління [46].

Облік інформації про доходи, витрати та результати діяльності, методологічні засади обліку та підтвердження і процедури, розкриті у фінансовій звітності, визначають П(С)БО 15 "Дохід" [33], П(С)БО 16 "Витрати" [35] та П(С)БО 1 "Звіт про фінансові результати", норми, що застосовуються до підприємств (організацій) та інших юридичних осіб, незалежно від їх власності (крім бюджетних та банківських установ). Особливість запису операцій з корпоративними комісіями, доходами та фінансовими результатами полягає в тому, що вони безпосередньо не затверджують документи у стандартних форматах.

Документальне підтвердження витрат залежить від типу витрат. Так, використання матеріалів, малоцінних та дорогоцінних предметів та інших поставок, необхідних підприємству для адміністрації, загальновиробничого персоналу та працівників відділу збуту, реєструється у бухгалтерському обліку

лише на підставі відповідної реалізації відповідних документів для списування матеріалів (накладних, вимог тощо).

Витрати на оплату праці та соціальне страхування формалізуються через дані про оплату та розрахунки (або дані про розрахунки). Виходячи з рахунків-фактур, рахунків та виконаних робіт, вартість послуг, що надаються підприємству, включається до складу операційних витрат.

Основними документами для відображення доходів від продажу та інших операційних доходів є рахунки-фактури, вантажні накладні, акти виконаних робіт, довідки та облік розрахунків тощо. Основними документами для розрахунку доходу від участі в капіталі є розрахунки та бухгалтерські довідки. Основними документами для розрахунку інших фінансових доходів є розрахунки та книги обліку, вигідні касові ордери, банківські виписки.

Інші доходи відображаються в бухгалтерському обліку на підставі договорів, актів приймання-передачі, прибуткових касових ордерів, актів ліквідації, банківських виписок, актів видавничих матеріалів, довідок та розрахунків бухгалтерського обліку.

Віднесення доходів і витрат до фінансових результатів здійснюється розрахунком обліку. Бухгалтерські довідки та розрахунки також служать для відображення накопичення фінансових результатів різних видів діяльності та для включення до нерозподіленого прибутку (збитку).

Інформація про використання прибутку в бухгалтерському обліку подається на основі розрахунків та облікових записів. Передача цих документів відбувається відповідно до затвердженого на підприємстві графіку роботи. Інформація про доходи, витрати та фінансові результати буде узагальнена у відповідних бухгалтерських записах, після чого дані будуть передані до загальної книги.

Посилаючись на фінансову звітність, ці статті бухгалтерського обліку відображені у Ф. № 2 "Звіт про фінансові результати". Організація аналітичного розрахунку витрат, доходів та фінансових результатів здійснюється за кожним типом рахунку.

Аналітичний облік загальновиробничих витрат може бути організований за їхніми статтями, зокрема:

- витрати на управління виробництвом (оплата праці апарату управління цехами, дільницями тощо);
- відрахування на соціальні заходи та медичне страхування апарату управління цехами, дільницями;
- витрати на відрядження персоналу цехів, дільниць тощо;
- амортизація основних фондів, інших необоротних матеріальних активів та нематеріальних активів загальновиробничого (цехового, дільничного, лінійного) призначення;
- витрати на обслуговування, експлуатацію, ремонт, страхування, оперативний лізинг основних засобів, інших основних фондів загального призначення;
- витрати на вдосконалення технології та організації виробництва (оплата праці та відрахування на соціальну діяльність працівників, які беруть участь у вдосконаленні технології та організації виробництва, поліпшенні якості продукції, підвищенні його надійності, довговічності та інших експлуатаційних особливостей у виробничому процесі;
- витрати матеріалів, комплектуючих та напівфабрикатів;
- оплата послуг сторонніх осіб тощо;
- витрати на опалення, освітлення, водопостачання, каналізацію та інше обслуговування виробничих приміщень;
- витрати на утримання виробничого процесу (оплата праці загальновиробничого персоналу; вирахування соціальних заходів, медичного страхування та обладнання для управління виробництвом; технічний контроль виробничого процесу та собівартість продукції, техніки, якості обслуговування)
- витрати на охорону праці, безпеку та охорону навколишнього середовища [42].

Крім того, аналітичний облік накладних витрат може бути організований у місцях витрат. Аналітичний облік адміністративних та збутових витрат

організовується за статтями витрат та економічними елементами. Організація, яка аналізує адміністративні та збутові витрати за економічним фактором, визначає такий розподіл витрат: матеріальні витрати, витрати на оплату праці, відрахування на соціальний захід, амортизацію та інші витрати.

Адміністративні витрати пов'язані з виробництвом та управлінням усього підприємства:

- загальні та корпоративні витрати (організаційні витрати, щорічні збори, представницькі витрати тощо);
- витрати на відрядження та обслуговування апарату управління бізнесом та іншого адміністративного персоналу;
- витрати на обслуговування основних засобів, інших необоротних матеріальних цінностей загального призначення (орендна плата, амортизація, ремонт, опалення, освітлення, водопостачання, безпека);
- нагороди за професійні послуги (юридичні, аудиторські, оцінки нерухомості тощо);
- витрати на зв'язок (пошта, телеграф, телефон, телекс, факс тощо)
- амортизація нематеріальних активів загального призначення;
- витрати на вирішення суперечок у судовій владі;
- податки, збори та інші встановлені законом платежі (крім податків, зборів та обов'язкових платежів, що включаються до собівартості виготовлення продукції, робіт, послуг);
- оплата розрахунків за готівку та інші банківські послуги тощо. До витрат на збут входять такі витрати, пов'язані з реалізацією (збутом) продукції (товарів, робіт, послуг):
- витрати матеріалів на пакування готової продукції на складах;
- витрати на ремонт тари;
- винагорода для продавців, торгових представників, продавців;
- витрати на рекламу та маркетингові дослідження;
- витрати на відрядження працівників, які займаються продажем;

- витрати на утримання основних засобів та інших матеріальних засобів, пов'язаних з реалізацією продукції, товарів, техніки, послуг (оперативна оренда, страхування, амортизація, ремонт, опалення, освітлення, безпека);
- витрати на транспорт і страхування готової продукції (товарів), експедирування вантажів та інші послуги, пов'язані з перевезенням продукції (товарів) відповідно до умов договору поставки;
- вартість гарантійного ремонту та гарантійного обслуговування;
- інші витрати, пов'язані з реалізацією продукції, товарів, будівельних робіт та послуг [42].

Подібно до організації аналітичного обліку адміністративних витрат та маркетингових витрат була розроблена структура обліку інших операційних, фінансових витрат, інших та надзвичайних витрат. Управління прибутком включає розробку та прийняття управлінських рішень щодо всіх аспектів його створення, розподілу та використання.

Для забезпечення управління прибутком необхідна детальна інформація про доходи та прибуток підприємства, яку можна надати шляхом організації аналітичного обліку доходів та фінансових результатів. Аналітичний облік доходів від продажу повинен бути організований за видами (групами) продукції, товарів, робіт, послуг, регіонами продажу або іншими сферами, визначеними підприємством. Аналітичний облік інших операційних доходів, фінансових та інвестиційних доходів частково залежить від виду доходу.

2.2 Методика обліку доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства

Відповідно до наказу про облікову політику, ТзОВ «Бучачагрохлібпром» відображає суму доходу на основі П 15 (С) БО 15 «Дохід» [34] та суму витрат на основі П(С)БО 16 «Витрати» [35]. План рахунків визначає сьомий клас "Доходи та результати операцій", тому покажемо, які види синтетичних рахунків та

субрахунків використовуються дослідницьким підприємством для розрахунку доходів на рис.2.5. [24]

Рахунки, які використовуються для обліку доходів на ТзОВ «Бучачагрохлібпром»		
70 «Дохід від реалізації»	71 «Інший операційний дохід»	73 «Інші фінансові доходи»
702 «Дохід від реалізації товарів»	714 «Дохід від операційної курсової різниці»	732 «Відсотки одержані»

Рис. 2.5. Рахунки для обліку доходів на ТзОВ «Бучачагрохлібпром»

Рахунок 71 «Інші операційні доходи» призначаються для обліку інших операційних доходів ТзОВ «Бучачагрохлібпром», які відображають суми інших доходів, крім виручки від продажу, зокрема, відкриття субрахунку 714 «Дохід від операційних курсових різниць», застосовується в ситуаціях, коли валюту обмінювали за курсом, вищим, ніж необхідний на момент фактичного використання.

У розділі 732 "Отримані відсотки" також використовувався рахунок 73 "Інші фінансові доходи". У таблиці 2.1 наведено відповідні взаємозв'язки між обліку доходів ТзОВ «Бучачагрохлібпром».

Таблиця 2.1

**Кореспонденція рахунків бухгалтерського обліку доходів на ТзОВ
«Бучачагрохлібпром»**

Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
	Дебет	Кредит
1	2	3
Облік доходів від реалізації товарів ТзОВ «Бучачагрохлібпром»		
Відвантажено товари та відображено дохід від реалізації	361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями»	702 «Дохід від реалізації товарів»
Відображено суму податкового зобов'язання з ПДВ	702 «Дохід від реалізації товарів»	6415 «ПДВ»
Собівартість реалізованих товарів	902 «Собівартість реалізованих товарів»	281 «Товари на складі»
Надходження готівки до каси, або на рахунок в банку ТОВ «Автозапчастина ІФ» за реалізовані товари	301 «Готівка в національній валюті»; 311 2Поточні рахунки в національній валюті 2	361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями»

продовження таблиці 2.1

1	2	3
Списання чистого доходу від реалізації товарів на фінансовий результат	702 «Дохід від реалізації товарів»	791 «Результат операційної діяльності»
Облік доходів від іншої операційної діяльності ТзОВ «Бучачагрохлібпром»		
Відображено позитивну різницю між балансовою вартістю валюти та курсом НБУ	333 «Грошовікошти в дорозі в націон. валюті (на покупку валюти)»	714 «Дохід від операційних курсових різниць»
Відображення суми доходу від операційних курсових різниць (переоцінка валюти)	632 «Розрахунки з іноземними постачальниками»	714 «Дохід від операційних курсових різниць»
Облік доходів від фінансових операцій ТзОВ «Бучачагрохлібпром»		
Одержання доходів за цінними паперами	311 «Поточні рахунки в національній валюті»	732 «Відсотки одержані»

Рахунок витрат ТзОВ «Бучачагрохлібпром» ведеться за допомогою рахунків 9-го класу, які передбачені планом рахунків, визначеним як «Витрати на операцію», тому визначимо, які синтетичні рахунки та субрахунки використовуються для обліку на рис. 2.6.

Вартість продажу товарів відображається у собівартості продажу товарів на субрахунку 902, яка збирає фактичні витрати, пов'язані з придбанням товару, тобто його фактичні витрати.

ТзОВ «Бучачагрохлібпром» використовує 92 «Адміністративні витрати» для опису загальних економічних витрат, необхідних для утримання підприємства та управління, особливо витрат на зв'язок (тобто витрат на телефон та Інтернет) та витрат, пов'язаних із зарплатою керівного агентства, а також єдиний соціальний внесок (ESA) для адміністративного персоналу, програмного забезпечення, судових витрат, банківських послуг, тобто банківських зборів та банківських переказів.

Рахунки, які використовуються для обліку витрат на ТзОВ «Бучачагрохлібпром»

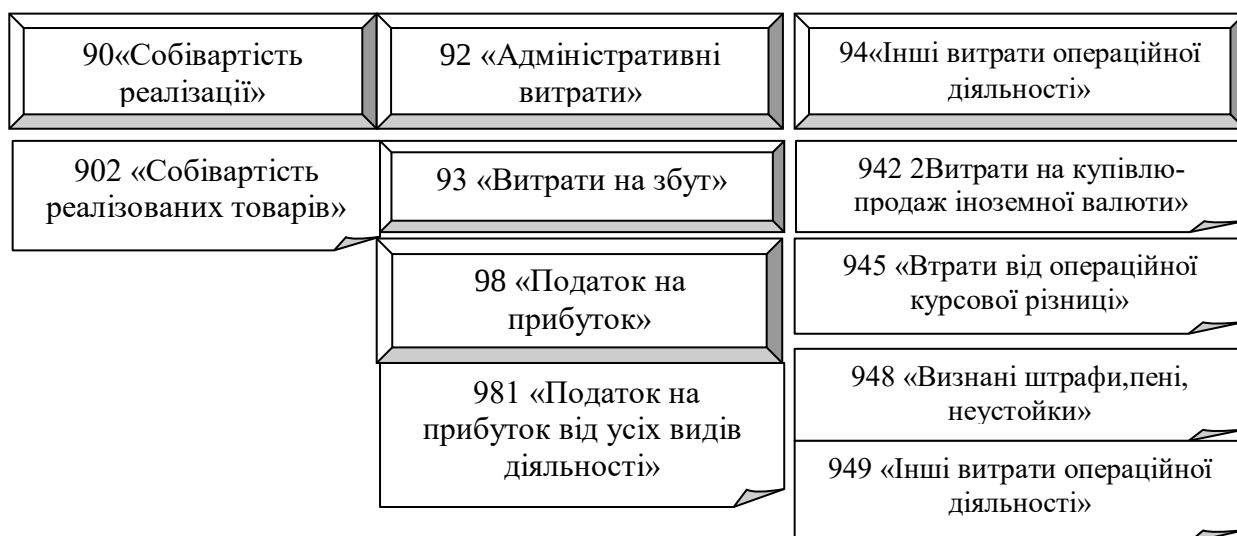

Рис. 2.6. Рахунки, які використовуються для обліку витрат на ТзОВ «Бучачагрохлібпром»

Вартість продажу ТзОВ «Бучачагрохлібпром» обліковується на рахунку 93 «Собівартість продажу», на якому відображаються витрати на рекламу, компенсація працівників, відповідальних за продаж товару, вартість ЄСВ, витрати, пов'язані з транспортуванням, тобто доставкою товару покупцеві, та інші витрати на продаж. Інші операційні витрати ТзОВ "Бучачагрохлібпром" обліковуються на рахунку 94 "Інші операційні витрати" з використанням таких субрахунків:

- 942 "Витрати на торгівлю іноземною валютою", тобто банківські комісії та інші збори, пов'язані з придбанням іноземної валюти;
- 945 "Витрати за різницею операційних курсів валют", коли курс НБУ відрізняється від курсу продажу на дату переказу іноземної валюти, від'ємна різниця обмінного курсу відображається в комісійній комісії
- 948 «Визнані штрафи, пені та неустойки»;
- 949 "Інші операційні витрати": обов'язкові лікарняні платежі, ЄСВ, що сплачуються адміністративним персоналом лікарні та продажу, комунальні рахунки, інформаційні послуги, оренда приміщень та інші бізнес-витрати.

Рахунок 98 у контексті субрахунку 981 "Податок на прибуток від усіх видів діяльності" надається для відображення податків та обов'язкових платежів до

державного бюджету. Кореспонденція рахунків для розрахунку витрат на ТзОВ «Бучачагрохлібпром» наведена в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

**Кореспонденція рахунків бухгалтерського обліку витрат на ТзОВ
«Бучачагрохлібпром»**

Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
	Дебет	Кредит
1	2	3
Облік адміністративних витрат ТзОВ «Бучачагрохлібпром»		
Нараховано амортизацію основних засобів	92 «Адміністративні витрати»	13 «Знос (амортизація) необоротних активів»
Оплачено послуги банку	92 «Адміністративні витрати»	311 «Поточні рахунки в національній валюті»
Сплачено комісію банку за покупку валюти	92 «Адміністративні витрати»	333 «Грошові кошти в дорозі в національній валюті»
Нараховано витрати на пресу, елект. документообіг	92 «Адміністративні витрати»	39 «Витрати майбутніх періодів»
Сформовано резерв на оплату відпусток	92 «Адміністративні витрати»	471 «Забезпечення виплат відпусток»
Сума витрат за послуги зв'язку (телефон+інтернет)	92 «Адміністративні витрати»	631 «Розрахунки з вітчизн. постачальниками»
Збір за забруднення навколишнього середовища	92 «Адміністративні витрати»	6414 «Екологічний податок»
Нараховано заробітню плату адмін. персоналу	92 «Адміністративні витрати»	661 «Розрахунки за заробітною платою»
Нараховано ЄСВ	92 «Адміністративні витрати»	651 «За розрахунками із загал. соціального страхування»
Списано адмін. витрати на фінансові результати	791 «Результат операційної діяльності»	92 «Адміністративні витрати» ²
Облік витрат на збут ТзОВ «Бучачагрохлібпром»		
Нараховано амортизацію основних засобів	93 «Витрати на збут»	13 «Знос (амортизація) необоротних активів»
Сума витрат сторонніх організацій, витрати на транспортування товарів	93 «Витрати на збут»	631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»
Нараховано заробітню плату працівника, що пов'язані із реалізацією продукції	93 «Витрати на збут»	661 «Розрахунки за заробітною платою»
Нараховано ЄСВ	93 «Витрати на збут»	651 «За розрахунками із загальн. соц. страхування»
Списано витрат на збут на фінансові результати	791 «Результат операційної діяльності»	93 «Витрати на збут»

1	2	3
Облік інших витрат операційної діяльності ТзОВ «Бучачагрохлібпром»		
Відображено негативну різницю між бал. вартістю валюти та курсом НБУ	942 «Витрати на купівлю-продаж іноземної валюти»	333 «Грошовікошти в дорозі в національній валюті (на покупку валюти)»
Переоцінка валюти: збиток	945 «Втрати від опер. курсової різниці»	311 «Поточні рахунки в іноземній валюті»
Втрати від операційних курсових різниць	945 «Втрати від опер. курсової різниці»	632 «Розрахунки з іноземними постачальниками»
Сплачено штрафи	948 «Визнані штрафи, пені, неустойки»	311 «Поточні рахунки в іноземній валюті»
Нарахування лікарняних за рахунок підприємства	949 «Інші витрати операційної діяльності»	661 «Розрахунки за заробітною платою»
Нараховано ЄСВ	949 «Інші витрати операційної діяльності»	651 «За розрахунками із загальн. соц. страхування»
Списано інші витрати операц. діяльн. на ФР	791 «Результат операційної діяльності»	94 «Інші витрати операційної діяльності»
Податок на прибуток ТзОВ «Бучачагрохлібпром»		
Нараховано податок на прибуток	981 «Податок на прибуток від усіх видів діяльності»	6416«Податок на прибуток»
Визначення фінансового результату: закриття витрат	791 «Результат операційної діяльності»	981 «Податок на прибуток від усіх видів діяльності»

Тому для обліку та узагальнення інформації про фінансові результати ТзОВ «Бучачагрохлібпром» використовується рахунок 79 «Фінансові результати» в контексті субрахунків:

- 791 "Операційний результат";
- 792 "Результат фінансових операцій".

Доходи від продажу товарів визнаються станом на дату відвантаження цих товарів, а витрати визнаються в балансі одночасно зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань і відображаються у звіті про прибутки та збитки одночасно з доходом, за який вони були здійснені. Тому кінцевий результат діяльності ТзОВ «Бучачагрохлібпром» залежить від отриманого прибутку та приросту власного капіталу протягом звітного періоду.

2.3. Удосконалення обліку доходів, витрат та фінансових результатів діяльності аграрних підприємств з використанням інформаційних систем

Добре відомо, що виставлення рахунків проводиться вручну (шляхом реєстрації операцій в облікових записах) та автоматизовано (виставлення рахунків через електронні комп'ютери). Оскільки досліджувані підприємства не використовують другий метод обліку, рекомендуємо надати метод, який може покращити метод обліку фінансових результатів, незалежно від того, використовуючи комп'ютер чи ні.

Комп'ютерний облік становить основу бухгалтерського та економічного аналізу – документації. Початкова інформація з оригінального документа зберігається в пам'яті комп'ютера, а комп'ютерні програми використовуються для їх групування та узагальнення. Комп'ютерний облік можна розділити на три етапи.

Початковим етапом є збір та реєстрація основних даних, що підлягають обробці на комп'ютері, включаючи:

- використовувати автономну роботу економіста для складання (написання) оригінального документа на основі персонального комп'ютера, показуючи при цьому аналог документа на машинному носії;
- підписання їх відповідними підписами, пересилання основних документів через комунікаційні мережі або на машинних носіях у відповідні точки економічного аналізу.

Другий етап полягає у формуванні масиву облікових даних на електронних носіях:

- отримання основної економічної інформації (документів) та їх аналогів на машинних носіях, перевірка повноти та законності заповнення показників та даних;
- автоматично контролювати, коригувати, класифікувати, групувати та накопичувати дані основних файлів у аналогах машин, подібних до реєстрів;
- формувати список об'єктів аналізу.

Завершальним етапом процесу є:

- з урахуванням вимог користувачів або у формі таблиць аналізу, діаграм, довідкових документів для отримання результатів звітного періоду;
- зробити висновки та скласти рекомендації на основі отриманих даних.

Форми обліку, які дозволяють використовувати комп'ютери, можуть ефективно задовольнити потреби обміну, аналізу та ефективності обліку. Перша вимога - можливість широкого розподілу роботи - виконується через те, що сучасні програмні та комп'ютерні апаратні системи зазвичай будуються на принципах розподіленої обробки даних (тобто функціонування розподіленої системи обробки інформації). Це пов'язано з механізмом програмування, який дозволяє багатьом користувачам використовувати базу даних, та можливістю використовувати регістр бухгалтерського обліку замість одного, але декількох співробітників.

Функція автоматизованої системи обробки інформації базується на машинному перетворенні інформації про господарську діяльність підприємства.

Коли неможливо повністю врахувати та контролювати діяльність підприємств без електронного комп'ютера, в процесі обліку та аналізу буде використана автоматизована система обробки інформації для збільшення приросту обсягу інформації до цієї межі.

За умови використання електронних комп'ютерів найбільш ефективним методом розробки, впровадження та подальшого розвитку є створення загальної бази даних для всіх функціональних підсистем, а конкретно для кожної підсистеми, включаючи облік та аналіз фінансових результатів.

З метою спрощення аналізу доходів і витрат у бухгалтерських записах та скорочення часу на визначення рахунку (термінів) аналізу, ми рекомендуємо при визначенні основної відповідності між рахунками (бухгалтерські записи) після синтетичного коду рахунку або субрахунків доходів або витрат з тире напишіть порядковий номер статті відповідно до нумерації статей, встановленої в компанії. Наприклад, К-т 701-1.1, К-т 703-1.3, Д-т 703-1 і т.д. У цьому випадку, записуючи доходи та витрати в аналітичному обліку, не потрібно знову звертатися до

основного ваучера для визначення типу доходів або витрат для визначення фінансового результату.

Рекомендований метод кодування синтетичних та аналітичних рахунків доходів і витрат особливо підходить при веденні комп'ютерного обліку на підприємстві, оскільки крім перерахованих вище переваг такого кодування рахунків, надає можливість автоматично отримати зведені дані для аналізу доходів і витрат та обліку. Під час опрацювання документів вручну рекомендується вводити на ці рахунки стрічки "починаючи з початку року" відповідно до типу доходів, витрат та фінансових результатів.

Сьогодні бухгалтери несуть відповідальність не лише за корпоративний облік, але й виконують відмінну роботу з планування, контролю, оцінки та перегляду ділової діяльності, аудиту та прийняття управлінських рішень.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Бучачагрохлібпром» може легко розділити рахунок рахунків на рахунки аналізу, особливо 92 "Адміністративні витрати": 921 "Адміністративні витрати на управління" (тобто зарплати керівних працівників, ЄСВ, представницькі витрати); 922 "Адміністративні витрати, пов'язані з обслуговуванням основних засобів"; 923 "Адміністративні витрати, пов'язані з оплатою послуг (банківська справа, зв'язок, інкасація тощо)"; 924 "Інші адміністративні витрати" (судові витрати, канцелярські товари тощо) та витрати на збут, поділяються на наступні категорії: 931 "Витрати на продаж"; 932 "Транспортні витрати"; 933 "Витрати на рекламу"; 934 "Витрати на упаковку, тару".

У сучасних умовах дуже поширене робоче місце економістів у незалежних організаціях. Переважно, фахівці використовують сучасні інтегровані пакети програм, електронні таблиці та системи управління базами даних для незалежної автоматизації та програмування найбільш типових і важливих операцій у процесі обліку та аналізу.

Microsoft Excel - одне з найпоширеніших додатків Microsoft Office, яке використовується професіоналами з різними профілями, оскільки це потужне

програмне забезпечення для обробки електронних таблиць, що дозволяє організовувати, аналізувати та графічно представляти різні типи даних .

Електронні таблиці - це ідеальне середовище для виконання обчислень різної складності без надто великих витрат на програмування і може забезпечити зберігання великої кількості інформації реляційних баз даних - понад 60 000 записів на кожному робочому аркуші. Microsoft Excel включає в себе передові математичні прилади та спеціальні інформаційні технології для статистичного аналізу.

Інформаційну технологію Microsoft Excel можуть використовувати користувачі різних навичок - від кінцевих користувачів (як правило, обмежується заповненням електронних таблиць), найпростіших формул обчислення, команд меню до професійних програмістів, які створюють комплексну інформаційну технологію на основі використання всього арсеналу засобів Microsoft Excel. Microsoft Excel широко використовується для автоматизації обліку. Документи обчислення можуть бути переведені в електронну форму і зберігатися у вигляді шаблонів для багаторазового використання.

Microsoft Excel підтримує електронний документообіг, забезпечує створення, запис, пошук та зберігання складних структурних документів та взаємозв'язок складних облікових документів.

Основна перевага та відмінність електронних таблиць - простота використання засобів обробки даних. Хоча ці засоби порівнянні за можливостями з базами даних, робота з ними не вимагає спеціального навчання програмуванню. Обробка включає:

- виконання різних обчислень за допомогою потужної камери функцій та формул;
- вивчення впливу різних факторів на дані;
- вирішення проблем оптимізації;
- отримання вибірки даних, що відповідає заданим критеріям;
- створення діаграм;
- статистичний аналіз даних.

Точні суми витрат повинні бути визначені, оскільки вони є певним резервом для збільшення прибутку ТзОВ «Бучачагрохлібпром», тому необхідно також розрізняти доцільні та недоцільні витрати. Зокрема, ми можемо застосувати метод обліку регуляторних витрат, який дозволить нам порівняти регуляторні витрати з плановими та фактичними витратами, а також визначити відхилення та їх причини, коли це можливо. Нам також необхідно оптимізувати видатки, такі як зменшення невідповідних витрат, підвищення продуктивності праці, встановлення моделей економії витрат та чіткий контроль формування витрат.

Тому чітка організація витрат, яка проходить через послідовні етапи технічного процесу, дасть змогу кожному керівнику центру відповідальності поділити всі витрати товариства з обмеженою відповідальністю «Бучачагрохлібпром» та мати можливість стимулювати цих менеджерів та збільшувати відповідальність на всіх рівнях управління.

Доходи та витрати ТзОВ «Бучачагрохлібпром» рекомендується формулювати, порівнювати їх з фактичними відхиленнями (позитивними чи негативними відхиленнями) у майбутньому. Ці відхилення впливатимуть на виникнення та існує специфічний план дій, орієнтований на досягнення бажаного успіху.

Також можемо сплачувати бюджетні податки та витрати, наприклад, податок на додану вартість та податок на доходи фізичних осіб, що допоможе сформувати та обчислити бюджет податку на прибуток для визначення фінансових результатів до оподаткування, фінансовий результат після оподаткування та обчислення податкового навантаження на доходи (загальна сума платежів до бюджету, поділена на отримані доходи) та податкового навантаження на прибуток (загальна сума платежів до бюджету, поділена на прибуток).

Для вдосконалення управління підприємством сьогодні більшість підприємств використовують нові методи управління та сучасні технології для побудови різних інформаційних систем. По-перше, вони відбудували технічну та

інформаційну базу на основі впровадження автоматичних систем обліку, аналізу та аудиту, включаючи автоматичне робоче місце для обліку (АРМБ).

Комплексний облік та звітність передбачає завдання узагальнення інформації про аналітичні та синтетичні рахунки з подальшим об'єднанням даних в один або декілька облікових записів для формування даних для звітності, аналізу та аудиту, а також прийняття управлінських рішень. [42].

Якщо підприємства застосують новітні ефективні комп'ютерні технології обліку, реформування системи обліку та фінансової звітності в Україні матиме позитивний вплив. Умови стають більш сприятливими:

- ринок поступово насичується відносно недорогою та ефективною комп'ютерною технікою;
- кількість виробників додатків бухгалтерського обліку, які пропонують свою продукцію за розумними цінами, кращою якістю та кращим сервісом, зростає за останні роки;
- фінансова спроможність підприємств на придбання персональних комп'ютерів поступово зростає;
- інтелектуальний рівень роботи бухгалтерів зростає.

Ці аспекти обумовлюють необхідність вивчення комп'ютерних технологій бухгалтерського обліку, операцій та податкового обліку:

- Процес управління валютними ризиками
- Правова форма фінансової діяльності держави
- Податкова система України та шляхи її вдосконалення
- Провести оцінку фінансової стабільності
- Фонд фінансів
- Фінансовий аналіз
- Удосконалити облік фінансових результатів

Сьогодні на ринку програмного забезпечення існує десятки (якщо не сотні) пакетів програмного забезпечення бухгалтерського обліку. Однак декілька компаній щороку оголошують про запуск нової програми, за їх словами, вона є потужнішою, розумнішою та перевершує всі відомі програми.

Підсумовуючи виконану роботу, зазначимо, що в цілому ефективність використання електронних таблиць залежить від багатьох факторів організації, інформації та економічного характеру. Ці переваги використовує ТзОВ «Бучаагрохлібпром» та використовує програмний пакет 1С «Бухгалтерія» для цілей бухгалтерського обліку.

РОЗДІЛ 3. АУДИТ ТА АНАЛІЗ ДОХОДІВ, ВИТРАТ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ТЗОВ “БУЧАЧАГРОХЛІБПРОМ”

3.1. Організація та методика аудиту доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства

Аудит, як функція незалежного контролю та захисту інтересів власників, відіграє все більш важливу роль у національній економіці та набуває все більшого значення у суспільному та політичному житті країни. Аудит базується на добре перевірній нормативній базі, яка ґрунтується на Законі України "Про аудит фінансової звітності та аудит".

Нормативно-правова база, пов'язана з аудитом, постійно розвивається, про що свідчить прийняття Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про аудит", велика кількість прийнятого Аудиторською палатою України (АПУ) та Спілкою аудиторів України (САУ) рішень, положень, програм та методичних рекомендацій, а в 2003 році перехід до вимог Міжнародного стандарту аудиту (МСА).

Міжнародний стандарт аудиту (ISA) - це документ, який встановлює ті самі вимоги і може забезпечити відповідний рівень якості аудиту та пов'язаних з ними послуг відповідно до цих вимог. Міжнародні стандарти аудиту призначені для аудиту фінансової звітності, але можуть застосовуватися до аудиту іншої інформації та надання супутніх послуг. [20].

МСА поділяються на 8 груп і мають трицифрову нумерацію. Дочірня група - це чотиризначне положення про міжнародні практики аудиту (ПМПА).

Перша група стандартів 100-199, що називається "Вступ", включає такі розділи, як вступ, глосарій та концептуальні рамки МСА.

Стандарти другої групи 200-299 "Обов'язки" пов'язані тим, що вони розкривають обставини, за яких аудитор та керівництво контролюваної особи мають конкретні обов'язки та відповідальність.

Третя та четверта групи стандартів "Планування" та "Система внутрішнього контролю" 300-499 спеціально використовуються для вибору стратегій аудиту,

вивчення діяльності клієнтів та визначення важливості та процедур аудиторського ризику.

Нормативи для п'ятої та шостої груп 500-699 "Аудиторські докази" та "Використання інших експертних робіт" включають стандарти та рекомендації щодо отримання аудиторських доказів, включаючи результати роботи аудиторських підрозділів, персоналу внутрішнього контролю та експертів.

Стандарти для групи 7 та 8 групи 700-899 "Думки та звіти про аудит" та "Спеціальні області аудиту" дають правила підготовки аудиторських висновків на основі результатів аудиту фінансової звітності та іншої перевірки інформації.

Тільки країни, які є членами Міжнародної федерації бухгалтерів, можуть використовувати МСА як свою батьківщину [21].

Сьогодні в Україні значною мірою сформована національна система аудиту, подібна до ринкової економіки, спрямована на сприяння розвитку економічних відносин та демократизації публічної сфери. Система має ідеальну інфраструктуру.

Основними компонентами національної системи аудиту є, з одного боку, аудитори, що діють окремо, аудитори, які надають послуги в складі аудиторських фірм, працівники цих фірм, працюють під керівництвом законних аудиторів, нерезидентів-аудиторів, включаючи дочірні компанії відомих міжнародних аудиторських компаній, а також контингент представників внутрішнього контролю, пов'язаних з аудиторською спільнотою.

Аудит повинен забезпечити точність інформації для визначення доходів та фінансових результатів компанії. Організація аудиту формується відповідно до внутрішніх вимог підприємства:

- для кожного суб'єкта, що підлягає обліку та аудиту, створюється перелік проблем (дохід, фінансовий результат);
- для досягнення заданих параметрів компанія розробляє рекомендації;
- отримані результати оцінюються відповідно до аудиту;
- розроблено рекомендації щодо усунення негативних явищ на підприємстві.

Основні принципи виконання вимог до аудиту - запобігання невірній інформації та запобігання недостовірній інформації, нецільовому використанню доходів та фінансових результатів. Це визначає структуру та напрямки аудиту.

Методи аудиту включають аудиторські процедури, які виконуються у певному порядку з використанням конкретних методів та прийомів аудиту відповідно до кожного етапу (переддоговірний, плановий, дослідницький та заключний).

Особа, відповідальна за аудит, формулює план аудиту. Процедура аудиту - це набір інструкцій для помічника аудитора щодо проведення аудиту та метод моніторингу виконання роботи. Можна підготувати загальні процедури для всіх частин аудиту, але з огляду на той факт, що збір аудиторських доказів здійснюється декількома працівниками, рекомендується підготувати процедури для кожної частини аудиту окремо.

Програма аудиту фінансово-господарської діяльності товариства з обмеженою відповідальністю «Бучачагрохлібпром» на 2019 рік:

- ознайомлення із установчими документами підприємства - аудитор перевіряє та знайомиться із статутом, ліцензією, торговим патентом та іншими установчими документами з метою з'ясування, в якій сфері підприємство здійснює свою господарську діяльність;

- усунути дефекти та порушення, виявлені в попередніх оглядах;

- переглянути законодавство про патенти та ліцензування різних видів діяльності – визначити чинність та послідовність патентів та ліцензування корпоративної діяльності;

- за станом внутрішнього контролю компанії-дослідження та оцінка системи внутрішнього контролю;

- відповідність постанови бухгалтерського обліку вимогам чинного законодавства щодо оцінки законодавства та перевірки відповідності постанови бухгалтерського обліку вимогам чинного законодавства та відповідності підприємства певним пунктам наказу;

– створення власного капіталу - перевірка наявності, оцінки, прав, повноти відображення на рахунках власного капіталу;

– надійність дебіторської та кредиторської заборгованості, причини їх утворення - перевірити законність розрахунків з боржниками та кредиторами, перевірити своєчасність розрахунків з ними, перевірити формування РСБ та точність операцій, відображених у бухгалтерському обліку;

– ефективність придбання товарно-матеріальних цінностей підприємств, ліквідність та цілісність товарно-матеріальних цінностей - перевірити інвентаризацію та майнові права товарно-матеріальних цінностей, перевірити достовірність кошторису інвентаризації, перевірити процедури інвентаризації, перевірити законність та документацію операцій із закупівлі, списати, переоцінити запаси та перевірити точність операцій;

– законність та надійність витрат на оплату праці - облік нарахування та утримання заробітної плати, нарахування відпусток та лікарняних листків, перевірка податків і зборів, сплачених до бюджету та національних цільових фондів, правильність відображення операцій у бухгалтерському обліку;

– надійність та законність плати за всі види діяльності;

– повнота, надійність та правильність визначення доходів для всіх видів діяльності - перевіряють правильність доходів та розподілу, що створюються за видами, правильність визнання доходів, правильність відображення бізнесу в бухгалтерському обліку;

– правильність визначення фінансових результатів, обліку та достовірності фінансової звітності, дотримання порядку інвентаризації та відображення його результатів у бухгалтерському обліку, створення показників фінансової звітності, узгодження показників звіту між собою.

У цьому плані аудитор оцінює кількість ризиків внутрішнього контролю та особистих ризиків, де не повідомляються про великі помилки, існуючи в процесі аудиту, він визначає час проведення аудиторської перевірки та незалежний процес, координує роботу всіх можливих помічників працівників компанії, реєструє присутність інших аудиторів (якщо такі є).

Підготовка аудиторських звітів - документи, підготовлені відповідно до стандартів аудиту, можуть забезпечити відповідність фінансової звітності для користувачів. Передача аудиторських звітів та інших підсумкових документів здійснюється шляхом передачі приймання.

У програмі аудитор оцінює обсяг ризику внутрішнього контролю та власний ризик не виявити суттєвих помилок у звітах, які виникають під час аудиторських процедур, визначає графік контрольних випробувань та незалежних процедур - координує роботу всіх можливих помічників з числа працівників компанії, реєструє наявність інших аудиторів, якщо вони взагалі беруть участь.

Не існує витрат, які можуть бути пов'язані з виробництвом та управлінням суб'єктами господарювання, а підприємницька діяльність неможлива.

Витрати - це зменшення активів або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу компанії (крім зменшення власного капіталу внаслідок вилучення або розподілу власниками) за умови, що ці витрати можна надійно виміряти.

Правовою основою аудиту є П(С)БО 16 "Витрати" та П(С)БО 9 "Запаси", а також П(С)БО 11 "Зобов'язання" та облікова політика компанії. Мета аудиту - оцінити правильність формування витрат та віднести його до вартості готової продукції. На етапі прямого огляду використовуються документи та факти для контролю [18].

Метою аудиту витрат товариства з обмеженою відповідальністю «Бучачагрохлібпром» є перевірка даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності суб'єкта господарювання з метою висловлення незалежної думки аудитора щодо його достовірності у всіх важливих аспектах та відповідності законодавству України, відповідно до вимог (стандартів) бухгалтерського обліку або інших правил, необхідних користувачам (внутрішні положення корпоративних юридичних осіб) [51].

Основними завданнями аудиту ТзОВ «Бучачагрохлібпром» є:

- визначення резервів для збільшення виробництва;
- поліпшення якості продукції;

- зниження виробничих витрат;
- підтвердження фактичних даних про вартість для облікової інформації та оцінка відповідності даних аналітичного та синтетичного обліку.

Докази аудиту:

- інформація про виробництво готової продукції;
- розрахункова інформація;
- сукупна інформація щодо витрат на підприємство.

Аудитори повинні звернути особливу увагу на відображення штрафів, штрафних санкцій, дефектів та сум у бухгалтерському обліку, а також оцінити інші санкції за порушення договору та їх наслідки.

Облік видатків бізнесу ведеться відповідно до вимог Правил бухгалтерського обліку та звітності України.

Правильність формування доходів та фінансових результатів визначається визначенням законності відображення витрат виробництва. Потреба в цій послідовності перевірки зумовлена залежністю між відображенням витрат, доходів та прибутку.

Метою аудиту операцій з обліку доходів є визначення достовірності основних даних документів, пов'язаних з визначенням доходу та формуванням фінансових результатів, повнотою та своєчасністю основних даних у зведених документах та облікових записах, правильність обліку доходів і результатів операцій та відповідність прийнятій обліковій політиці, достовірність відображення доходів у звітності підприємства.

У зв'язку з цією структурою економічного зв'язку між доходом та фінансовими показниками програма контролю над доходом та прибутком може містити такі основні питання:

- перевірка організації бухгалтерського обліку з точки зору отримання доходів та фінансових результатів;
- перевірка порядку створення активів;
- перевірка порядку накопичення витрат на виробництво готової продукції;

- перевірка правильності відображення процесу продажу готової продукції та послуг;
- перевірка правильності доходів та фінансових результатів.

Облік фінансових результатів на підприємстві ТзОВ «Бучачагрохлібпром» ведеться відповідно до нормативних вимог щодо організації бухгалтерського обліку та звітності в Україні.

3.2. Етапи аналізу доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства

У ТзОВ «Бучачагрохлібпром» економічний аналіз поділяється на кілька етапів:

Перший крок - визначення та чітке обмеження мети та завдань роботи.

Другий етап - ретельне опрацювання програми заходів, робочого плану (календаря), визначення кола учасників, розподіл обов'язків між ними, визначення конкретних завдань, що впливають із загальної мети, визначення джерел інформації.

Третій етап - збір інформації; перевірка його достовірності; обсяг охопленої інформації повинен повністю підпорядковуватися цілям аналізу; його обсяг повинен бути необхідним і достатнім.

Четвертий етап - аналітична обробка інформації з використанням спеціальних методів та прийомів; забезпечення порівнянності показників; аналіз причин динамічних змін та відхилень від плану; визначення причин негативних явищ та помилок на роботі; кількісне вимірювання впливу факторів.

П'ятий етап полягає у визначенні та консолідації виробничих резервів, розробці пропозицій, економічно обґрунтованих рекомендацій щодо реалізації цих резервів та визначення їх впливу на результати діяльності компанії. Це найвідповідальніший етап [26].

Матеріали, зібрані під час аналізу, заповнені таблиці, розрахунки впливу факторів та резервів на останньому етапі узагальнюються та зберігаються у

вигляді довідок, нормативно-правових актів, аналітичних та звітних записок, пояснювальних записок до звітів.

Аналіз, проведений ТзОВ «Бучачагрохлібром», охоплює різні види інформації, включаючи: законодавче та економічне законодавство, звітність (дані бухгалтерського обліку, статистика, операційний звіт), відсутність бухгалтерського обліку (контрольні матеріали). Найважливішою з них є фінансова звітність, яка, читаючи досвідченого аналітика, дає повну інформацію про фінансовий стан, стабільність та можливі перспективи компанії. Повний аналіз фінансової звітності дозволяє вжити заходів щодо вдосконалення діяльності підприємства в цілому та його структурних підрозділів.

Аналітична робота ТзОВ «Бучачагрохлібром» може забезпечити більш ефективні управлінські рішення та запобігти негативним впливам. Для цього потрібно правильно організувати роботу працівників, які аналізують господарську діяльність підприємства.

Аналіз доходів і витрат підприємств має велике значення в загальній системі оцінювання підприємств.

Дохід означає збільшення економічних вигод у вигляді збільшення власного капіталу через приплив активів або зменшення боргу.

Витрати - це зменшення економічних вигод або збільшення зобов'язань у вигляді вибуття активів, що призводить до зменшення власного капіталу.

Аналіз загальних витрат та їх окремих елементів слід порівнювати з відповідними показниками доходу, темпами інфляції та тенденціями динаміки масштабу корпоративної діяльності.

На підприємстві використовуються такі показники доходів і витрат:

- доходи від реалізації продукції;
- доходи від інших операцій;
- адміністративні витрати;
- витрати на збут;
- фінансові витрати;
- доходи/витрати від участі в капіталі.

Завданнями аналізу доходів і витрат діяльності є:

- аналіз доходів і витрат підприємства у динаміці;
- аналіз доходів і витрат підприємства по структурі;
- здійснення факторного аналізу доходів і витрат та виявлення резервів щодо зменшення витрат та збільшення доходів.

До джерел аналізу доходів та витрат підприємств належать: фінансова звітність, аналіз даних бухгалтерського обліку, дані відділу продажу, дані спостереження за маркетингом тощо.

При аналізі діяльності підприємства робота поділяється на три етапи: етап підготовки, основний етап та заключний етап. У таблиці 3.1. наведено характеристики та зміст кожного етапу аналізу витрат.

Таблиця 3.1

Характеристика основних етапів аналізу витрат основної діяльності

Етапи аналізу		Характеристика	Заходи
Підготовчий етап	Складання плану економічного аналізу	Встановлення мети і завдань аналізу; поділ аналітичної роботи між виконавцями; встановлення джерел інформації, системи показників, методів і прийомів аналізу витрат основної діяльності; визначення послідовності і періодичності аналізу	Формування плану та графіку аналізу витрат основної діяльності; розробка програми, а також інструментарію аналізу (макети діаграм, таблиць, алгоритми розрахунків тощо)
	Забезпечення аналізу	Встановлення обсягу інформаційного та матеріально-технічного забезпечення аналізу	Встановлення інформаційної бази аналізу; перевірка достовірності інформаційних джерел; проведення оцінки матеріально-технічного забезпечення

Основний етап	Оцінка інформаційних матеріалів	Систематизація інформації, оцінка її достовірності, достатності відповідно до програми та встановленим процедурам аналізу	Підбір, перевірка повноти і якості інформації, що використовується для аналізу витрат основної діяльності
	Аналіз показників	Оцінка стану витрат основної діяльності та ефективності діяльності підприємства; визначення показників і групування чинників впливу на величину таких витрат; визначення резервів підвищення ефективності діяльності підприємства	Статистична обробка та узагальнення даних; зіставлення показників; складання аналітичних розрахунків; факторний аналіз; заповнення аналітичних таблиць.
Заключний етап	Узагальнення результатів аналізу	Узагальнення, групування, підрахунок резервів зниження витрат основної діяльності; встановлення заходів з економії таких витрат; доведення до відома зацікавлених осіб про результати аналізу; систематичний контроль за виконанням прийнятих рішень	Формування висновків, відповідних записок про результати аналізу; коригування методики (за необхідністю) та організації аналізу; впровадження результатів аналізу.

Аналіз доходів здійснюється за такими етапами:

1. Аналіз загальної суми та структури доходу. Цей етап визначає загальний дохід підприємства, його абсолютну та відносну зміну порівняно з попередніми періодами. Аналізується склад доходу, тобто частка окремих джерел доходу в їх загальній сумі (від продажів, інших продажів, непродажних операцій тощо).

2. Аналіз обсягу та джерел формування валового доходу підприємства. На цьому етапі ми вивчаємо основні джерела валового доходу, суму доходу від кожного джерела, частку загального доходу.

3. Аналіз зміни рівня валового доходу. На цьому етапі визначається рівень валового доходу та обчислюється його зміна порівняно з попереднім періодом. Об'єктом аналізу може бути також рівень торгової націнки у відсотках від ціни закупівлі товарів.

4. Оцінка рівня доходності інших видів діяльності підприємства. На цьому етапі роботи з аналізу обчислюються та динамічно аналізуються відносні показники доходу інших видів діяльності підприємства: інвестиції, посередництво, кредит, лізинг тощо. Рівень доходності інших видів діяльності порівнюється з рівнем валового доходу для визначення пріоритетних напрямів розвитку підприємства, його диверсифікації. Порівняння та оцінка здійснюється шляхом обчислення доходності витрат (відношення доходу до витрат) та норми доходності активів (сума рентабельності активів, використаних на одиницю) різних видів діяльності підприємства. Цей етап дослідження включає:

- вивчення впливу на величину доходу таких факторів, як оборот (у реальних і порівнянних цінах) та на середній рівень доходу, використовуючи метод ланцюгової підстановки або індексний метод;

- кількісну оцінку впливу структурних змін на середній рівень валового доходу, а саме; асортиментна структура торгівлі, склад торгівлі за формою продажу, склад постачальників (канали надходження товарів) з використанням відсоткового методу.

6. Оцінка невикористаних можливостей з отримання доходів. Для проведення аналізу на цьому етапі необхідно надати інформацію про ціни продажу окремих видів і різновидів товарів на подібних і конкурентних підприємствах, або про закупівельні ціни через альтернативні канали постачання. За наявності такої інформації буде розрахована невикористана можливість збільшити дохід компанії за рахунок поліпшення політики поставок (зниження закупівельної ціни) або цінової політики, яка використовує можливість підвищення цін продажу. Оцінка невикористаних можливостей доходу здійснюється вибірково за товарними групами, які є найважливішими для компанії.

7. Аналіз достатності формування доходів. Все підприємство оцінює достатність отримання доходу на основі аналізу напряду використання отриманого доходу (для сплати податку, покриття постійних та змінних витрат, формування чистого прибутку). Для цього визначаються обсяги, динаміка та

питома вага кожного напряму використання доходів у загальному обсязі їх формування, аналізуються показники доходності витрат та прибутковості доходів. Оцінка достатності отримання доходів призводить до висновку, щодо виконання вимог самодостатності та самофінансування розвитку підприємства.

Аналіз доходів товариства з обмеженою відповідальністю «Бучаагрохлібпром» починається з вивчення його поведінкової динаміки, тобто з вивчення доходів останнього року аналізу. Для цього будемо використовувати розрахунок темпів зростання в таблиці 3.2.

Таблиця 3.2

Розрахунок темпів росту доходів ТзОВ «Бучаагрохлібпром» за 2017-2019 рр.

Роки	Доходи підприємства, тис.грн	Темпи росту, %	
		Базисні	Ланцюгові
2017	64623	100	100
2018	64039	109.83	99.10
2019	62712	107.55	97.93

Висновок: за деякими даними можна зробити висновок, що дохід компанії значно збільшиться до 2019 року. Підприємство матиме мінімальний дохід лише тоді, коли буде створена, і вона буде продовжувати збільшувати свій дохід щороку.

У таблиці 3.3 наведено структуру доходів за видами діяльності ТзОВ «Бучаагрохлібпром».

Таблиця 3.3

Аналіз структури доходів ТзОВ «Бучаагрохлібпром» за 2018-2019рр.

Показники	Розмір, тис.грн		Частка, %		Відхилення +/-	
	Звіт.рік	Мин. рік	Звіт. рік	Мин. рік	грн.	%
Дохід від основної діяльності	55742	55833	99,55	96,3036	-91	-0,002
Дохід від іншої операційної діяльності	243	2143	0,45	3,6963	-1890	-7,47
Дохід від звичайної діяльності	55995	57976	100	100	-1981	

Висновок: дохід підприємства збільшився на 91 тис.грн.

Проведено аналіз структури витрат підприємства у *табл.3.4*.

Таблиця 3.4

Аналіз структури витрат ТзОВ «Бучачагрохлібпром» за 2018-2019рр.

Елементи витрат	Величина, грн		Частка, %		Відхилення (+/-)	
	2018	2019	2018	2019	грн	%
Матеріальні витрати	990273	67 304.8	60.58	58.75	3932	4.52
Витрати на оплату праці	213600	58 331	13.07	15.93	55900	5.83
Відрах на соц заходи	626778	8 636.2	3.83	3.99	4797	-4.23
Амортизація	365689	356883	22.37	21.09	-8806	0.44
Інші витрати	2357	4142	0.14	0.24	1785	-6.56
Всього витрат	1634597	1692205	100	100	57608	-

Висновок: із наведеного розрахунку можна зробити висновок, що у 2019 році відбулося велике зростання витрат - на 57608 грн та за всіма іншими показниками.

Фінансові результати компанії характеризуються збільшенням кількості власного капіталу (чистих активів), основними джерелами якого є операції, інвестиції, фінансова діяльність та прибуток, отриманий за особливих обставин.

Прибуток є частиною чистого доходу компанії безпосередньо після продажу продукції, як винагорода за інвестиційний капітал та бізнес-ризик. У кількісному вираженні це різниця між загальним доходом (після ПДВ, акцизних зборів та інших відрахувань) та загальними витратами за звітний період. Сума прибутку, рівень рентабельності залежать від виробництва, постачання, маркетингу, збуту, інвестицій та фінансової діяльності підприємства. Тому ці показники характеризують усі аспекти управління.

Основними завданнями аналізу фінансових результатів є:

- вивчення можливостей одержання прибутку відповідно до наявного ресурсного потенціалу підприємства і кон'юктури ринку;
- систематичний контроль за процесом формування прибутку і зміни його динаміки;
- визначення впливу, як зовнішніх, так і внутрішніх факторів на фінансові результати і оцінювання якості прибутку;

- виявлення резервів збільшення суми прибутку і підвищення рівня прибутковості бізнесу;
- оцінювання роботи підприємства з використання можливостей збільшення прибутку та рентабельності;
- вироблення рекомендацій з підвищення ефективності системи керування прибутком [20].

Основними джерелами інформації в аналізі фінансових результатів прибутку є:

- накладні на відвантаження продукції;
- дані аналітичного бухгалтерського обліку за розрахунками результатів;
- форма №1 “Баланс”;
- форма №2 “Звіт про фінансові результати”;
- дані внутрішньої управлінської звітності;
- дані бізнес-плану підприємства.

Можна виділити такі основні етапи фінансового аналізу підприємства:

1. Аналіз розміру, динаміки та структури фінансових результатів.
2. Оцінка впливу факторів на фінансові результати різних видів діяльності.
3. Аналіз взаємозв'язку "витрати-обсяг-прибуток".
4. Аналіз коефіцієнтів рентабельності.
5. Аналіз розподілу та використання прибутку компанії, її вплив на фінансовий стан.
6. Аналіз резервів для збільшення прибутку та підвищення прибутковості.

Сума прибутку у звітному періоді залежить від багатьох факторів (зовнішніх внутрішніх факторів), але чинниками першого порядку є:

- Обсяг реалізації продукції
- Їх структура продажу
- Відпускна ціна
- Собівартість

Виходячи з цього в таблиці 3.5. проведена оцінка впливу факторів на зміну прибутку від продажу ТзОВ «Бучачагрохлібпром».

Таблиця 3.5

**Оцінка впливу факторів на зміну прибутку від реалізації продукції
ТзОВ «Бучачагрохлібпром» за 2018-2019рр.**

Найменування товару	Обсяг реалізації продукції, грн		Ціна, грн		Собівартість, грн	
	2018р.	2019р.	2018р.	2019р.	2018р.	2019р.
Озима пшениця	5846141	6131901	2,74	3	16018427	18395703
Яра пшениця	6137036	6210115	3,2	3,52	19638514	21859603
Соняшник	37524,41	35637,56	15,2	16,3	570371	581479

Для визначення прибутку від цього продукту за звітний період ми створюємо аналітичну таблицю 3.6.

Таблиця 3.6

Прибуток ТзОВ «Бучачагрохлібпром» за 2018-2019рр.

Показники	2018р.	2019р.	+/-
Виручка від реалізації	29649375	32048693	2399318
Повна собівартість	36227311,81	40836785	4609473,226
Збиток від реалізації	-6577936,81	-8788092	-2210155,23

За допомогою цієї таблиці ми бачимо, що збитки компанії зросли на 2210155,23 гривень.

Наступним етапом аналізу прибуткової діяльності підприємства є:

- більш детальна експертиза прибутку від продажу певних видів продукції;
- проведено оцінку впливу факторів на зміну прибутку від реалізації окремого виробу на підприємстві ТзОВ Бучачагрохлібпром в табл. 3.7.

Таблиця 3.7

**Оцінка впливу факторів на зміну прибутку від реалізації окремого виробу
ТЗОВ «Бучачагрохлібпром» за 2018-2019рр.**

Назва продукції	Обсяг продажу, абл.		Відпускна ціна, абл.		Собівартість, абл.		Збиток від реалізації, абл.		+ / –
	Мин. Рік	Звіт. Рік	Мин. Рік	Звіт. Рік	Мин. Рік	Звіт. Рік	Мин. Рік	Звіт. Рік	
Озима пшениця	5846141	6131901	2,74	3	16018427	18395703	-2419584	-385946	2033638

Висновок: збиток від продажу збільшився на 2033638 грн, на що вплинули вартість, ціна.

Ефективний зовнішній аудит передбачає поглиблений аналіз фінансового стану компанії.

Рекомендується оцінювати фінансовий стан підприємства поетапно на основі набору показників.

Основою методу оцінки фінансового стану є теорія аналізу фінансової діяльності підприємства, яка трактує поняття "стабільний фінансовий стан" не лише як якісну особливість його фінансів, а й як міру, що можна оцінити.

Комплексна оцінка фінансової стійкості товариства з обмеженою відповідальністю «Бучачагрохлібпром» проводиться шляхом обчислення відповідних показників (табл. 3.8.).

Таблиця 3.8

Розрахунок відносних показників ТЗОВ «Бучачагрохлібпром»

Показники	2018рік	2019 рік	Гран. знач.	+ / –
1. Коефіцієнт автономії (фінансової незалежності)	0,43	0,86	0,5	0,43
2. Коефіцієнт фінансової залежності	0,57	0,14	0,5	-0,43
3. Коефіцієнт фінансової стійкості	0,55	0,87	0,7	0,32
4. Коефіцієнт фінансового ризику	1,35	0,16	До 1	-1,19
5. Коефіцієнт маневрування власного капіталу	-0,9	0,21	1 і більше	1,11
6. Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власним оборотним капіталом	-2,5	0,57	Зрост.	3,07
7. Коефіцієнт постійності активів	1,92	0,79	1	-1,13
8. Коефіцієнт співвідношення оборотних до необоротних активів	0,22	0,47	-	0,25

Коефіцієнт незалежності представляє частку власного капіталу в балансі. Це було 0,86 у 2019 році, зменшення на 0,43 пункту порівняно з 2018 роком.

Коефіцієнт фінансової залежності показує, що порівняно з 2018 роком частка коштів, залучених у фінансуванні підприємств у 2019 році, зменшилась на 0,43%.

Характеристикою коефіцієнта фінансових ризиків є те, що сума позикових коштів у 2019 році зменшилась на 1,19 порівняно з 2018 роком.

Коефіцієнт стійкості активів характеризує відношення необоротних активів до сум власного капіталу, вказуючи на те, що 2019 рік на 1,13 менше, ніж 2018 рік

Відношення оборотних до основних фондів визначається відношенням оборотних активів до суми оборотних активів компанії, саме тому у ТзОВ «Бучачагрохлібпром» видно, що у 2019 році це 0,47, що на 0,25 бала більше, ніж у 2018 році.

Один із етапів аналізу фінансової ситуації ТзОВ «Бучачагрохлібпром» - оцінка ліквідності та платоспроможності компанії.

Платоспроможність - це здатність підприємства використовувати наявні грошові ресурси для своєчасного погашення своїх строкових боргів.

Оцінка платоспроможності ТзОВ «Бучачагрохлібпром» наведена в таблиці.
3.9.

Таблиця 3.9

Оцінка платоспроможності підприємства ТзОВ “Бучачагрохлібпром”

Показники	Минулий Рік	Звітний рік	Граничне значення	Відхилення, + / –	
				від минулого року	від граничн. Значення
1. Оборотні активи	3785	7548	-	3763	-
в т.ч.:					
а) запаси	364	404	-	40	-
б) дебіт. заборгованість	2658	6361	-	3703	-
в) грошові кошти	763	783	-	20	-
2. Поточні зобов’язання	12735	3745	-	-8990	-
3. К-нт загальної ліквідності	0,3	2,02	2 і більше	1,7	0,02
4. К-нт швидкої ліквідності	0,3	1,9	0,7-0,8 і більше	1,6	1,21
5. К-нт абсолютної ліквідності	0,06	0,2	0,1-0,2	0,1	0,11

Після розрахунків було встановлено, що в звітному році ОА зросла, а сума короткострокових зобов'язань зменшилась.

Тому фінансовий стан ТЗОВ «Бучачагрохлібпром» можна охарактеризувати як стабільний.

3.3. Напрями удосконалення аудиту та аналізу доходів, витрат та фінансових результатів діяльності ТЗОВ «Бучачагрохлібпром»

Продуктивність комп'ютера створює передумови для автоматизації процесу аудиту доходів, витрат та фінансових результатів. Вони дозволяють процедурно контролювати зміст господарських операцій через широке використання програмних методів, що контролюються в даний час, і перевіряють достовірність економічних даних на всіх стадіях технічних процесів, які вони обробляють.

В автоматизації бухгалтерського обліку підприємства буде створена система автоматичного управління, яка повинна бути описана в проектній документації. Якщо проект розвитку передбачає всебічний логічний контроль різних взаємопов'язаних показників надходження коштів та джерела їх утворення, можливість різних викривлень та зловживань може бути зменшена. Аудитору не потрібно застосовувати різні типи управління файлами, оскільки вони виконуються автоматично і є постійними.

До основних видів надійності інформації належать:

- контроль на рівні реквізитів, щоб уникнути механічних помилок (тип, шаблон, діапазон);
- дотримання технологічного процесу обробки інформації в обчислювальному центрі, а це означає, що неможливо виконати іншу процедуру обробки без нормального завершення попередньої процедури.

Проектні документи переглядаються аудитором, щоб зрозуміти наявність автоматичного контролю в проекті - як для забезпечення надійності інформації, що обробляється на основних стадіях облікового процесу, так і для виявлення різних відмінностей. В результаті цієї перевірки можна виявити «слабкі місця» в

програмі, які не завадять реалізувати відхилення (наприклад, відсутність програмно-контрольованих внутрішніх потоків запасів та грошових коштів, використання суворих форм звітності тощо). Це може бути умовою для видачі нетоварних накладних, щоб приховати недоліки та повторно включити документи для автоматичної обробки.

Використання програмного забезпечення в аудиті вимагає розробити спеціальні методики діагностики стану підприємства, що підлягає аудиту. Це дозволяє більш ефективно використовувати робочий час аудитора.

При використанні комп'ютерних технологій аудитори зазвичай вдаються до програмного та логічного методів управління, включаючи: методи повторного обчислення; управління алгоритмом для підрахунку контролю з прийнятними результатами управління; балансовий метод обліку управління; застосування матричної моделі; порівняння одних і тих же показників, отриманих з різних джерел (перехресні перевірки); метод зворотного перетворення; методи заміщення, кореляції, інші математичні методи, контроль відхилень. Використання цих методів дозволяє виявити невідповідності певних показників оригінальних документів, регламентів та довідкової інформації для виявлення та запобігання доповнень та інших відхилень.

Аудитор приділяє особливу увагу перевірці правильності алгоритмів розрахунку доходів, витрат та фінансових результатів. Зрештою, помилка, вбудована в алгоритм розрахунку і багаторазово використовувана в повторних господарських операціях, може спотворити результат ділових операцій. Зокрема, ретельно перевіряйте алгоритм операцій, розпочатий самою програмою, адже працівники повинні виконувати, контролювати та виправляти всі дані, що використовуються для цієї операції перед виконанням. Алгоритм також перевіряється на відповідність діючим нормам та принципам бухгалтерського обліку суб'єкта господарювання, а також можливість коригування алгоритму у разі зміни порядку обліку, податків чи інших положень. Під час процесу перевірки алгоритм, який використовується для обчислення суми, внесеної до

господарської операції, також контролюється правильністю форми оприбуткування.

Тестування налагодження алгоритму ставить перед аудитором високі вимоги до його комп'ютерної підготовки. Бажано, щоб він розумів мову конкретної програми. Таким чином він може не лише перевірити алгоритм на конкретних даних, але й зрозуміти правильність його налагодження, наприклад, при використанні стандартних операцій отримати доступ до змін із статусом користувача, який не є професійним. Досвід показує, що найбільш ефективними є системи, створені постачальниками програмного забезпечення або висококваліфікованими аудиторами, які мають широкі знання з бухгалтерського обліку, податкового обліку та законодавства, а також великий досвід роботи з різними комп'ютерними системами.

Під час тестування алгоритмів слід звернути увагу на правила округлення, передачу даних від одного блоку до іншого тощо. Це може статися через помилки округлення, наприклад, баланс може збільшитися до тисяч гривень, але не до курсу гривні.

Особливу увагу слід приділити тестуванню алгоритмів, що використовуються для обчислення показників на бланках звітів та оцінки можливості коригувань у разі правових змін. Крім того, зміни зазвичай стосуються самої форми звіту, додаючи деякі рядки та виключаючи інші. Більшість систем обробки інформації бухгалтерського обліку дозволяють бухгалтерам самостійно вносити такі зміни без допомоги розробників. Тому аудитору необхідно перевірити, чи відповідає використовувана форма звіту чинним законам. Багато відомих розробників негайно розповсюджують нові форми своїм користувачам під час внесення змін.

Аудитор перевіряє ці документи, а потім перевіряє встановлені процедури для виправлення виявлених помилок та їх аналізу, щоб запобігти виникненню в майбутньому. Особлива увага приділяється помилкам, виявленим в інформації, що вводиться в комп'ютерну програму. Для перевірки правильності обробки інформації для певного завдання аудитор може використовувати так званий метод

«приклад повторного контролю», тобто самостійно або із залученням фахівця для обробки певної первинної інформації відповідно до існуючих програм та у встановленому технологічному порядку.

Аудитор може використовувати фактичні дані суб'єкта господарювання або конкретний приклад спеціально розробленого алгоритму обробки даних комп'ютерної верифікації. Дані управління вводяться в систему обробки для перевірки правильності роботи комп'ютерної програми. Аудитору необхідно мати набір даних і попередньо обчислити результати на його основі, що є контрольним прикладом. Наприклад, для визначення правильності податку на прибуток аудитор може ввести певну величину зарплати в комп'ютерну програму клієнта та перевірити правильність результатів.

Дані управління повинні бути компактними, не потребувати багато часу в системі замовника, але повинні охоплювати якомога ширші ділові дії. Тестування комп'ютерної системи обробки даних за допомогою заздалегідь підготовлених прикладів контролю виявилось ефективнішою, ніж тестування на основі власних даних замовника.

Можна використовувати спеціальні інструменти для перевірки вмісту комп'ютерних файлів компанії, які підлягають аудиту. Для таких потреб можна скористатися програмою для аналізу вмісту таких файлів та сортування показників, що зберігаються в них, за різними характеристиками (дата, цифра, літера, зміст тощо) та роздрукувати їх у потрібній формі.

Незважаючи на подальший розвиток комп'ютерного програмного забезпечення та передачу вихідної інформації в комп'ютерні системи, організаційно-інструктивна контрольна діяльність, спостереження, оцінка діяльності посадових осіб, сертифікати вимагають творчих зусиль аудитора, через що їх важко автоматизувати технічними засобами.

ВИСНОВКИ

У цій бакалаврській роботі узагальнено теоретичні аспекти аудиту, витрат та доходів та їх загальновизнані класифікації, а також можливий вплив на фінансові результати як методи та організаційні принципи обліку, аналізу та контролю для підвищення прибутковості сільськогосподарських підприємств.

Узагальнені результати теоретичних та практичних досліджень аудиту бухгалтерського обліку, аналізу та контролю витрат, доходів та фінансових результатів сільськогосподарського підприємства дозволяють зробити наступні висновки та пропозиції:

1. Витрати підприємства - це складна економічна категорія, яка поєднує в собі процес створення необхідного обсягу економічних ресурсів на підприємстві та його використання.

2. Дохід - це максимальна сума коштів, що включає грошові кошти та матеріальний дохід, отриманий чи отриманий людиною протягом року для підтримки фізичного, морального, економічного, а також інтелектуального стану, який він може витратити, але лише в тих випадках, коли очікуване значення у грошовому вираженні майбутнього доходу залишиться на попередньому рівні.

Фінансовий результат - прибуток або збиток, отриманий від діяльності компанії.

Кожне сільськогосподарське підприємство повинно встановити власну класифікацію витрат на основі сучасних економічних умов з найбільш сприятливим використанням та причиною задоволення різних потреб управління.

Основним недоліком обліку витрат і доходів підприємств є проблема створення єдиної національної інформаційної бази норм і стандартів бухгалтерського обліку, а також контроль витрат і доходів суб'єкта господарювання. Іншою важливою проблемою є проблема рівня підзвітності системи обліку та контролю підприємства щодо його витрат та доходів перед діючими положеннями обліку та контролю з урахуванням мети та завдань підприємства. Для підвищення якості обліку та контролю витрат і доходів

підприємств та отримання бажаного результату від їх використання вчені пропонують:

- забезпечення повної інвентаризації всіх українських нормативно-правових актів, пов'язаних з врегулюванням та контролем витрат і доходів, з метою виявлення дублювання пунктів цих актів та надзвичайних ситуацій;

- створювати та періодично оновлювати довідково-інформаційну базу підприємств, пов'язану з обліком, контролем, оподаткуванням доходів та витрат, понесених у звітному періоді;

- головні бухгалтери, аудитори та ревізори повинні зберігати робочу документацію щодо неоднозначних нормативних положень та ділитися своїм досвідом з іншими зацікавленими сторонами через відповідні професійні публікації бухгалтерського обліку.

Дослідження показує, що ТзОВ «Бучачагрохлібпром» було засноване та працює на принципах самофінансування та самодостатності. Основними завданнями та сферами діяльності є: проведення досліджень; вирощування зернових культур (крім рису), бобових та олійних культур; вирощування технічних та кормових рослин; розведення великої рогатої худоби та свиней; здійснення комерційної діяльності та проведення торгово-закупівельних операцій.

Аналіз показників прибутку здійснюється шляхом порівняння фактичних даних звітного періоду з фактичними даними попереднього періоду. До факторів, що впливають на зміну прибутку, відносяться ціна проданого товару; обсяг продажу; структура проданого товару; собівартість продукції; собівартість продукції через структурні зміни складу продукції. Положення щодо збільшення прибутку встановлюються для кожного виду ринкового продукту. Основним джерелом його появи є збільшення кількості реалізованої продукції, її зниження собівартості, застосування новітніх технологій, поліпшення якості товарної продукції, її продаж на більш вигідних ринках та за кращі умови.

Проаналізували результати ТзОВ «Бучачагрохлібпром», його структуру та динаміку, його вплив на фінансові результати, а також можливі причини його зменшення та збільшення.

Незважаючи на фінансову кризу, політичну та економічну нестабільність у країні, сільгосп підприємство, реалізуючи розсудливу політику витрат, змогло досягти найвищого рівня прибутку у 2018 році, а в 2019 році цей показник зменшився, хоча попередній рік також був прибутковим. Ці дані показують, що основним інструментом покращення фінансових показників діяльності підприємства є найнижчі витрати. Цей ефект може бути досягнутий за рахунок модернізації основних фондів, зменшення витрат на виробництво, мінімізації витрат, які не є істотними витратами. Компанія ефективно використовує постійні та оборотні кошти, а також земельні ресурси.

Виходячи з цього дослідження, можна зробити висновок, що облікова політика товариства з обмеженою відповідальністю «Бучачагрохлібпром» щодо витрат та доходу правильно сформована, а це означає, що в ситуації, яка склалася на ринку, підприємства очікує збільшення прибутку в майбутньому.

Тому порівняно з іншими сільськогосподарськими підприємствами на Тернопільщині ТзОВ «Бучачагрохлібпром» є успішним та прибутковим. Хоча компанія не залучала до своєї діяльності нові землі, вона досягла запланованих результатів, використовуючи новітнє обладнання та технології для вирощування високопродуктивних сортів рослин та порід тварин.

Аналізуючи вартість конкретного підприємства, ми можемо зрозуміти стан підприємства, адже основна мета бухгалтерського обліку - це не лише розрахувати витрачені кошти сільськогосподарських підприємств, а й знайти джерело його формування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Адирова Т. І. Проблеми управління витратами на матеріальне забезпечення та шляхи їх подолання на виробничому підприємстві/ Т. І. Адирова // Економіка та держава. – 2012. – №12. – С. 71-73.
2. Бралатан В. П., Білохатнюк В. О. Методологія аудиту сільськогосподарських підприємств / В. П. Бралатан // Збірник наукових праць ВНАУ (серія Економічні науки) – 2012. – № 2(64). – С. 15-19.
3. Бухгалтерський облік: навчальний посібник / І.Б.Садовська, Т.В. Божидарнік, К.Є.Нагірська. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 688 с.
4. Бычкова С.М., Растамханова Л.Н Риски в аудиторской деятельности / Под ред. проф. С.М. Бычковой. – М.: Финансы и статистика, 2003. – 416 с.
5. Гуцаленко Л.В. Адаптивна система обліку і контролю результатів діяльності сільськогосподарських підприємств: моногр. / Л.В. Гуцаленко. – К.: ННЦ ІАЕ, 2009. – 372 с.
6. Жук В. М. Облік сільськогосподарської діяльності: навч. посібник/ За ред. В. М. Жука. – К., 2007. – 368 с.
7. Жук В.М. Наукове забезпечення обліку в системі управління аграрним сектором економіки: теорія і практика: Наукова доповідь. – К.: Інститут аграрної економіки, 2008. – 90 с.
8. Жук Н.Л. Річна звітність сільськогосподарських підприємств: практичний посібник / Н.Л. Жук, Б.В. Мельничук, Л.С. Стецюк. –К.:ТОВ,, Всеукраїнський інститут права і оцінки”, 2013. – 72 с.
9. Закон України „Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16 липня 1999 року № 996-14 (зі змінами, внесеними згідно з Законами № 1702-VII (1702-18) від 14.10.2014) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
10. Закон України «Про аудиторську діяльність» № 3125-XII від 22 квітня 1993 року. Електронний доступ: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3125-12>
11. Івахів Ю. О. Аналітичні показники рентабельності: сутність і методика розрахунку/ Ю. О. Івахів// Бухгалтерський облік і аудит. – 2011. – С. 29-37.

12. Івахів Ю. О. Облікові методи визнання результатів діяльності підприємства / Ю. О. Івахів // Інвестиції: практика та досвід. – 2012. – №1. С. 79-83.

13. Карп'як Я. С. Організація обліку: навч. посіб. / Я.С. Карп'як, В.І. Воськало, В.С. Мохняк / Національний ун-т «Львівська політехніка». – Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2014. – 366 с.

14. Кірейцев Г.Г. Регулювання розвитку бухгалтерського обліку в сільському господарстві України: наукова доповідь на Міжнар. наук-практ. конф. Подільського держ. аграрно-техніч. унту 24-25 вересня 2009 р / Г.Г. Кірейцев. – Кам'янець-Подільський, 2009. – 32 с

15. Коміренко В. Документальне оформлення надходження від урожаю продукції рослинництва / В. Коміренко // Все про бухгалтерський облік. – 2002. – № 46. – С. 4-6.

16. Левицька С.О. Організація обліку: навч. посіб. / С.О. Левицька / Національний ун-т водного господарства та природокористування. – Рівне: НУВГП. 2008. – 219 с.

17. Лень В.С. Фінансовий облік: навчальний посібник / Лень В.С. – К.: Академія, 2011. – 608 с.

18. Маслак О.О., Босак А. О., Григор'єв О. Ю. Напрямки покращення бухгалтерського обліку на підприємствах в контексті облікової політики // Всеукраїнська наукова конференція “Становлення облікової політики в Україні”. – Тернопіль: Економічна думка, 2007. – С. 146–148.

19. Мельник В. М. Еволюція поглядів на дохід і прибуток підприємства як потенційні об'єкти оподаткування/ В. М. Мельник, О. Д. Борзенкова // Фінанси України. – 2011. – № 10. С. 32-43.

20. Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики: Пер. з англ. – К.: ТОВ «ІАМУ АУ «Статус», 2004. – 1028 с.

21. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку 2014. Пер. з англ.; За ред. С. Ф. Голова. – К., 2014. – 1272 с.

22. Муляр Т. С. Особливості управління витратами сільськогосподарських підприємств/ Т. С. Муляр// Економіка та держава. – 2014. – № 6. – С. 74-77.

23. Нагайчук В. В. Методологічні аспекти змісту, класифікації та напрями зниження витрат виробництва/ В. В. Нагайчук// Формування ринкових відносин в Україні. – 2011. – № 1. – С. 150-155.

24. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 „Загальні вимоги до фінансової звітності”. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

25. Никонович М.О., Редько К.О., Юр’єва О.А. Організація та методика аудиту: Навч. посібник. – К.: КНТЕУ, 2006. – 472 с.

26. Олех Н. Л. Система управління витратами виробництва за центрами відповідальності. – 2011. – №4. – С. 143-150.

27. Олех Н. Л. Теоретичні аспекти управління витратами виробництва на підприємствах у ринкових умовах/ Н. Л. Олех // Формування ринкових відносин в Україні. – 2011. – № 9. – С. 156-159.

28. Петренко Н. І. Правова основа організації внутрішнього аудиту в Україні /Н. І. Петренко, О. В. Філозоф // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. Міжнар. зб. наук. праць /Серія: Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. Вип 1 (16) /Відпов. ред. Ф. Ф. Бутинець. – Житомир: ЖДТУ, 2010. – С. 219-228.

29. Петрик О.А., Савченко В.Я., Свідерський Д.Є. Організація та методика аудиту підприємницької діяльності: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2008. – 472 с.

30. Петришина Н. С. Гончарук Н. С. Класифікація витрат. / Н. С. Петришина. – Наука й економіка. – 2014. – №3 (35). – С. 60-63.

31. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємств і організацій та Інструкція про його застосування // Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30

32. Податковий кодекс України (із змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу :

http://pku.io.ua/s108600/podatkoviy_kodeks_ukraeni_st.201 -300

33. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 “Дохід”. – Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z_0860-99

34. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 „Дохід” // Затверджено наказом Міністерства фінансів України №290 від 29.11.1999 р. (зі змінами та доповненнями від 27. 06.2013 р.) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>

35. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 „Витрати” // Затверджено наказом Міністерства фінансів України № 318 від 31. 12. 1999 р. (зі змінами та доповненнями від 27. 06. 2013 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z_0027-00

36. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 „Фінансові витрати” // Затверджено наказом Міністерства фінансів України № 790 від 18. 11. 2005 р.(зі змінами і доповненнями від 09. 12. 2011 р.) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1456-05>

37. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 „Запаси” // Затверджено наказом Міністерства фінансів України № 246 від 20.10. 1999 р. (зі змінами і доповненнями від 09.12.2011 р.) [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z_0751-99

38. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 31 “Фінансові витрати”, затверджене наказом Міністерства фінансів України № 415 від 28.04.2006 р.

39. Положення «Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов’язань» Наказ МФУ від 02.09.2014 № 879. Електронне посилання: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z_1365-14

40. Пономаренко О. Г. Аудиторська діяльність в аграрному секторі АПК: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук / О. Г. Пономаренко. – К., 2007. – 20 с.

41. Приступа К. П. Оцінка в системі оперативного контролю сільськогосподарських підприємств/ К. П. Приступа// „Економічні науки”. – Серія „Облік і фінанси”. – Випуск 7 (25). Ч. 3. – 2010. – С. 41- 46.
42. Пустова І. В. Методи управління витратами в сучасних умовах: ефективність застосування, переваги та недоліки/ І. В. Пустова // Інвестиції: практика та досвід. – 2013. – №11. – С. 39-42.
43. Пушкар М. С. Теорія і практика формування облікової політики : монографія / М. С. Пушкар, М. Т. Щирба. – Тернопіль : Карт-бланш, 2009. – 260 с.
44. Сиротюк Г. Аудит аграрних підприємств: організаційний і методичний аспекти / Г. А. Сиротюк // Аграрна економіка, т. 5, 2002. – № 1-2. – С. 12-16.
45. Сопко В.В. та ін. Організація і методика проведення аудиту: Навч. посібник. – К.: ВД «Професіонал», 2006. – 576 с.
46. Сук Л. К. Фінансовий облік: навч. посіб. / Л. К. Сук, П. Л. Сук. – [2-е вид., перероб. і доп.]. – К., 2012. – 647 с.
47. Сук П. Л. Облік витрат [в с. г.]// Бухгалтерія в сільському господарстві. – 2012. – 12 черв. – С. 35-44.
48. Трачова Д. М Облік і оцінка земельних ділянок сільськогосподарського призначення / Трачева Д. М. – ТДАТУ. – С. 683-374. – Електронний доступ: http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/soc_gum/znptdau/2011_16/16-46.pdf
49. Усач Б.Ф. Контроль і ревізія: Підручник / Б.Ф. Усач. – К.: Знання, 2007. – 263 с.
50. Цал-Цалко Ю. С. Витрати підприємства. Навч. посіб. – К.: ЦУП, 2002. – 656 с.
51. Шарапова І. С. Аудит виробничих затрат в системі управління підприємством / І. С. Шарапова // Електронний ресурс http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/natural/Nvuuekon/2010_29_1/statti/75.htm
52. Шевченко Н. О. Теоретичні проблеми обліку витрат виробництва / Н. О. Шевченко // Інноваційна економіка. – 2012. – № 9. – С. 276-279.

53. Шипіна С. Б. Фінансові результати як об'єкт внутрішнього контролю / С. Б. Шипіна // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2012. – № 1 (22). – С. 400-408.

54. Юрченко О. А. Методика внутрішнього контролю витрат іншої операційної діяльності / О. А. Юрченко // ЕКОНОМІЧНИЙ ЧАСОПИС-XXI: Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. – 2013. – №2. – С. 52-55.

ДОДАТКИ

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«БУЧАЧАГРОХЛІБПРОМ»***48400. Тернопільська область, м. Бучач, вул. Галицька 161**р/р 26003707256119 в АТ «Райффайзен Банк Аваль»,»**МФО 380805 КОДЗКПО 00952829**Тел/факс (035 44) 2-61-88; www.buchach-ahp@com.ua***Наказ № 29-к****23.03.2018 р.**

м. Бучач

«Про облікову політику підприємства»

На виконання вимог Закону України від 16 липня 1999 року № 996-ХІУ «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, а також з метою дотримання підприємством єдиної методики відображення господарських операцій та забезпечення своєчасного надання достовірної інформації користувачам фінансової звітності

НАКАЗУЮ:

Встановити на підприємстві таку облікову політику:

1. При відображенні в бухгалтерському обліку господарських операцій і подій застосовувати норми відповідних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, затверджених Міністерством фінансів України.

2. За відсутності необхідних норм у вітчизняних П(С)БО застосовувати аналогічні норми системи міжнародних стандартів фінансової звітності МСБО-МСФЗ (IAS- IFRS) на підставі того, що національні стандарти не можуть суперечити міжнародним.

3. Встановити межу суттєвості для:

- проведення переоцінки або зменшення корисності об'єктів основних засобів - відхилення залишкової вартості від їхньої справедливої вартості у розмірі 10% такого відхилення;

- визначення подібних активів - різниця між справедливою вартістю об'єктів обміну не повинна перевищувати 10 %;

- статей фінансової звітності - 1000 грн.

Дохід, пов'язаний з наданням послуг, визнається виходячи зі ступеня завершеності операції на дату балансу, якщо може бути достовірно оцінений результат цієї операції, оцінка ступеня завершеності операції з надання послуг проводиться шляхом вивчення виконаної роботи.

Проценти визнаються у тому звітному періоді, до якого вони належать, виходячи з бази їх нарахування та строку користування відповідними активами.

Роялті визнаються за принципом нарахування згідно з економічним змістом відповідної угоди.

Дивіденди визнаються у період прийняття рішення про їх виплату.

4. Установити тривалість операційного циклу згідно технологічних норм, але не більше 1 року.

5. Відображати відстрочені податкові активи й відстрочені податкові зобов'язання у річній фінансовій звітності згідно встановленого законодавства.

6. При перерахуванні доходів, витрат і грошових коштів, виражених в іноземній валюті, середньозважений валютний курс не застосовувати.

7. Для визнання основних засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів, встановлення строку корисного використання об'єктів створити постійно діючу експертну технічну комісію у складі:

Голова комісії: фінансовий директор - Гузовський Богдан Іванович Члени комісії: заступник голови спостережної ради - Тимчій Марія Іванівна, головний бухгалтер - Зарубайко Надія Данилівна, головний економіст - Романчук Стефанія Михайлівна, головний інженер - Дрозд Олександр Віталійович, заступник головного бухгалтера -

Дутчак Ольга Романівна, бухгалтер - Комарницька Галина Михайлівна, старший інженер-механік - Семирозум Роман Миколайович, головний інженер - Пастернак Ігор Євстахович;

8. Матеріальні активи, термін корисного використання (експлуатації) яких більше одного року, а вартість менше 2500 грн., вважати іншими необоротними матеріальними активами.

9. При нарахуванні амортизації основних засобів застосовувати прямолінійний метод.

Амортизацію інших необоротних матеріальних активів нараховувати прямолінійним методом. Амортизацію малоцінних необоротних матеріальних активів нарахування в розмірі 100 % вартості в першому місяці використання.

Нарахування амортизаційних відрахувань по основних засобах для потреб податкового обліку здійснювати за нормами та методами, передбаченими чинним податковим Кодексом України

10. Проводити переоцінку тих об'єктів основних засобів, залишкова вартість яких відрізняється від їхньої справедливої вартості на дату балансу більше ніж на 15 %.

11. При нарахуванні амортизації нематеріальних активів застосовувався прямолінійний метод, строк використання нематеріальних активів встановити більше 3 років.

12. Здійснювати переоцінку за справедливою вартістю на дату балансу нематеріальних активів, щодо яких існує активний ринок.

13. Одиницею бухгалтерського обліку запасів вважати кожне їхнє найменування видах та групах.

14. Облік транспортно-заготівельних витрат вести на окремому субрахунку в цілому, окремо по аналітичних статтях.

15. У разі продажу, відпуску у виробництво чи іншому вибутті запасів застосовувати такі методи їх оцінки:

- середньозваженої собівартості - при відпуску виробничих запасів у виробництві та реалізації готової продукції;
- за цінами продажу - для товарів, що продаються у роздріб в системі громадське харчування;
- резерв сумнівних боргів не створювати;
- оцінку дебіторської заборгованості оцінювати по нормах податкового Кодексу України;
- не, створювати резерв забезпечення на виплату відпусток працівників підприємства та виконання гарантійних зобов'язань.

16. Оцінку ступеня завершеності операції в с/г виробництві формувати на підставі норм П(С) БО 30 «Біологічні активи».

17. В основному на виробництві використовувати простий метод обліку витрат на виробництво та калькулювання фактичної виробничої собівартості продукції, при переробці с/г продукції та інших видах переробки - метод застосовується - метод коефіцієнта.

18. Установити перелік і склад статей калькулювання виробничої собівартості продукції і відповідності до методичних рекомендацій планування обліку калькулювання собівартості продукції в різних галузях діяльності.

19. Встановити базу розподілу змінних і постійних розподілених витрат - основну оплату праці з нарахуваннями .

20. Пов'язані особи встановлюються у відповідності до цивільного, господарського та податкового кодексів України.

Витрати визнаються витратами певного періоду одночасно з визнанням доходів для отримання якого вони здійснені. Витрати які, неможливо прямо пов'язати з доходом

певного періоду, відображаються у складі витрат того звітного періоду, якому вони були здійснені: адмін. витрати, витрати на збут і інші витрати діяльності.

21. Доходи і витрати включати до складу звіту про фінансові результати на підставі принципів нарахування та відповідності і відображати в бухгалтерському обліку, фінансових звітах тих періодів, до яких вони відносяться. При цьому доходи та витрати відображати в обліку і звітності у момент їх виникнення, незалежно від часу надходження або сплати грошових коштів.

22. До складу доходів майбутніх періодів включаються суми доходів, отримана протягом поточного або попередніх звітних періодів, які належать до наступних звітних періодів (п. 61 П(С) БО 2) і які відображаються на рахунку 69.

23. До витрат майбутніх періодів відносити наперед сплачену орендну плату, сплачені рекламні послуги, суми за передплату періодичних видань і всі інші витрати, які стосуються наступного облікового періоду.

24. Податковий облік здійснювати на підприємстві у відповідності до виплати податкового Кодексу України.

25. Положення облікової політики є обов'язковими для врахування при веденні бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності звичайної діяльності підприємства.

26. Контроль за виконанням даного наказу покласти на фінансового директора Гузовського Богдана Івановича та головного бухгалтера підприємства Зарубайко Надію Данилівну.

Директор

ТзОВ «Бучачагрохлібпром»

І.В.Карачка

З наказом ознайомлені:

*Тимчій М.І.
Гузовський Б.І.
Зарубайко Н.Д.
Романчук С.М.
Дрозд О.В.
Пастернак І.Б.
Семірозум Р.М.
Дутчак О.Р.
Комарницька Г.М.*

Постачальник:
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
"ЗОЛОЧІВ ТХ"
Адреса:
вулиця Промислова, буд. 4, м. ЗОЛОЧІВ, Львівська обл.,
80700
р/р № 26004000302299
Банк: ЗАХІДНЕ ГРУ ПАТ КБ "ПРИВАТБАНК" М.Львів
МФО 328321
Св.ПДВ 100201652 Інд.№ 017373013197
ЄДРПОУ: 01737300
тел./ф. 42274

НАКЛАДНА

№ 12-09

від 15 вересня 2018 року

дата

м. Золочів

(місце складання)

Одержувач 00062829, ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "БУЧАН-АГРОХІМПРОМ", адреса:
вулиця Галицька, буд. 160, м. БУЧАЧ, БУЧАЦЬКИЙ РАЙОН, ТЕРНОПІЛЬСЬКА обл., 48400, банк: АТ
"РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛ" У М. КИЄВІ, МФО: 380605, р/р: 26003707256119

назва, адреса, банківські реквізити

Платник він же

назва, адреса, банківські реквізити

Підстава договір поставки № 63 від

15.06.2018р.

На договір, наряди тощо

Через кого Пастернак Ігор Євстахович

довіреність № 733/1 від 15.09.2018р.

Ініціали, прізвище, № та дата видачі довіреності

№	Найменування товару	Одиниця виміру	Кількість	Ціна	Сума
1	Сівалка марки HORSCH Pronto 9DC. 2015 р. вип. сер № 23791555, код товару 8432301900,	шт	1,000	2 768 930,83	2 768 930,83
2	Сівалка марки HORSCH Pronto 9DC. 2015 р. вип. сер № 23791551, код товару 8432301900,	шт	1,000	2 768 930,84	2 768 930,84
Разом					5 537 861,67
ПДВ 20 %					1 107 572,35
Всього з ПДВ					6 645 434,00

Всього з ПДВ (прописом) Шість мільйонів шістьсот сорок п'ять тисяч чотириста тридцять чотири гривні 00 копійок

Відавантаж(ла): Тютін О.В.

Стримав(ла): Пастернак Ігор Євстахович

ТОВАРНО-ТРАНСПОРТНА НАКЛАДНА № P2252 08 серпня 2019

Автомобіль MAN (марка, модель, рік (реєстраційний номер)) Причіп/навіс/причіп ВУ 14-14AB (серія, модель, рік (реєстраційний номер)) Вид перевезення _____

Автомобільний перевізник Подільля Агро ПАП (назва/назва ТП, І.Б.) Водій Кубишин В.В. (П.І.Б., номер посвідчення водія)

Замовлення (платник) Подільля Агро ПАП, ІПН 307493719141, код за ЄДРПОУ 30749378 (назва/назва ТП, І.Б.)

Вантажовідправник ТОВ "БУЧАЧАГРОХІМПРОМ", ІПН 009528219032, тел. +38 (03544) 2-69-98, н/р UA51380805000000002606443795, у банку ПАТ "РАЙОФФШІН БАНК АВАЛТ" м.Київ ІМФО 380605, код за ЄДРПОУ 00952829 (повне найменування, місцевознак/П.І.Б., місце проживання)

Вантажодержувач Подільля Агро ПАП, ІПН 307493719141, код за ЄДРПОУ 30749378 (повне найменування, місцевознак/П.І.Б., місце проживання)

Пункт навантаження _____ (місцевознак/назва) Пункт розвантаження _____ (місцевознак/назва)

Переадресування вантажу _____ (назва/назва, місцевознак/назва ТП, І.Б., місце проживання вантажодержувача, П.І.Б., посада та підпис відповідальної особи)

Відпуск за довіреністю _____ (назва/назва, місцевознак/назва ТП, І.Б., місце проживання вантажодержувача, П.І.Б., посада та підпис відповідальної особи)

Вантаж наданий для перевезення у стані, що _____ (відповідає / не відповідає) правилам перевезення відповідних вантажів, номер вагона _____ (номер вагона)

кількість місць двадцять тисяч (словами) масою бруто, т _____ (словами), отримав водій/експедитор Палка Данила Євгенівна (П.І.Б., посада, підпис)

Бухгалтер (відповідальна особа вантажовідправника) _____ (П.І.Б., посада, підпис) Відпуск дозволив Погіль К.Я., Начальник служби безпеки (П.І.Б., посада, підпис, печатка)

Усього відпущено на загальну суму Двісті двадцять п'ять тисяч сто двадцять гривень 00 копійок (словами, з урахуванням ПДВ) у т. ч. ПДВ 37,520,00 грн

Супровідні документи на вантаж _____

Транспортні послуги, які надаються автомобільним перевізником: _____

Ми за електронний документообіг!!!
 ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ЦЕНТР СЕРТИФІКАЦІ КЛЮЧІВ "УКРАЇНА"
 Платник податку на прибуток на загальних підставах, платник ПДВ
 Адреса для листування: 04080, м. Київ, вул. Кирилівська, буд. 102, тел.: 0442067210
 Адреса для відвідувань: вул. Межигірська, 56, вул. В. Васильківська, 132

УВАГА! НОВІ РЕКВІЗИТИ!
 код ЄДРПОУ 30865753
 ІВАН
 ПАТ КБ "Приват Банк"

Рахунок-фактура № ТНМ-00952829 від 14.11.2018 року

Найменування: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "БУЧАЧАГРОХЛІБПРОМ"
 Телефон/факс: 269996
 ЄДРПОУ: 00952829

Номенклатура	Од. вим.	Кількість	Ціна без ПДВ	Сума без ПДВ
Обробка даних та видача сертифікату відкритого ключа ЕЦП для юридичної особи на 2 роки	послуга	3,00	5,00	15,00
			ПДВ	3,00 грн.
			Всього з ПДВ:	18,00 грн.

Номенклатура	Од. вим.	Кількість	Ціна без ПДВ	Сума без ПДВ
Постачання КП «Програмний комплекс «FREEDOM» з правом використання до закінчення терміну дії відкритого ключа ЕЦП	шт	1,00	640,00	640,00
			Всього без ПДВ:	640,00 грн.
			Всього до сплати з ПДВ:	858,00 грн.

Загальна сума згідно рахунку № ТНМ-00952829 становить 858,00 грн. в т.ч. ПДВ 3,00 грн.

УВАГА!!! Призначення платежу для оплати даного рахунку: Сплата за обробку даних для видачі сертифікатів ЕЦП та постачання КП "Програмний комплекс "Варта" згідно рахунку № ТНМ-00952829 від 14.11.2018 в т.ч. ПДВ 3,00 грн.

Якщо оплата здійснюється через касу банку, в призначенні платежу, ОБОВ'ЯЗКОВО, потрібно вказувати ЄДРПОУ та назву підприємства (для ФОП - ідентифікаційний код та ПІБ)

Рахунок-фактуру необхідно оплатити протягом п'яти днів від дати виписки.

Директор: Нарайковський В. М.

М.П.

Додаток 2
до Положення про ведення касових
операцій у національній валюті в Україні

Типова форма № КО-1

Ідентифікаційний

код ЄДРПОУ

00952829

Товариство з обмеженою відповідальністю "БУЧАЧАГРОХЛІБПРОМ"

(найменування підприємства (установи, організації))

ПРИБУТКОВИЙ КАСОВИЙ ОРДЕР №

від 5 січня 2019р

Кореспондуючий рахунок, субрахунок	Код аналітичного рахунку	Сума цифрами	Код цільового призначення
361		10000.00 грн.	

Прийнято від ЗАТ "Агропродукт"

Підстава врх

Сума Десять тисяч гривень 00 копійок

(словами)

в тому числі ПДВ Одна тисяча шістсот шістдесят шість гривень 67 копійок

Додатки:

Головний бухгалтер

Зарубайко Н. Д.

(підпис, прізвище, ініціали)

Одержав касир

Когут О. С.

(підпис, прізвище, ініціали)

Товариство з обмеженою відповідальністю
"БУЧАЧАГРОХЛІБПРОМ"

(найменування підприємства (установи,
організації))

КВИТАНЦІЯ

до прибуткового касового ордера

№

від 5 січня 2019р

Прийнято від

ЗАТ "Агропродукт"

Підстава

врх

Сума

Десять тисяч гривень 00 копійок

(словами)

в т. ч. ПДВ: 1666.67 грн

М.П.

Головний

бухгалтер

Зарубайко Н. Д.

(підпис, прізвище, ініціали)

Касир

Когут О. С.

(підпис, прізвище, ініціали)

Товариство з обмеженою відповідальністю "БУЧАЧАГРОХЛІБПРОМ"

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Товариство з обмеженою
відповідальністю "БУЧАЧАГРОХЛІБПРОМ"

Карачка І. В.

Місце зберігання База с.Заривинці
Рахунок 238 "Ремонти основних засобів"
Аналітичний облік запчастини
Причина списання заб.1-2 01, 2019

Автомоб. Камаз 55102 ВО 94-17 АК

Акт списання № СпТ-000011

від 1 січня 2019р.

№	Найменування ТМЦ	Од.	Ціна без ПДВ	Кількість	Сума без ПДВ
1	Лампа ном.зн.кабіна.салон А 12-5-1	шт.	1.16	6.000	6.96
2	Пас.генератора ГАЗ-53-8.5х8-833	шт.	11.67	1.000	11.67
Разом без ПДВ:					18.63
ПДВ:					0.00
Всього з ПДВ:					18.63

Всього найменувань: Два

Всього на суму: 18.63 (Вісімнадцять гривень 63 копійки)

Голова комісії

(посада)

(підпис)

(прізвище, ім'я, по батькові)

Члени комісії

(посада)

(підпис)

(прізвище, ім'я, по батькові)

(посада)

(підпис)

(прізвище, ім'я, по батькові)

(посада)

(підпис)

(прізвище, ім'я, по батькові)

Фізична особа підприємця Малиновська Марія Степанівна

Вид ремонту
поточнийАкт виконаних робіт №68
від 11 грудня 2019 року

Платник: ТОВ БУЧАЧАГРОХІБПРОМ

Замовник: ТОВ БУЧАЧАГРОХІБПРОМ

Марка і модель ДТЗ: Hyundai Tucson

Держ. №: _____

Виконані роботи:

№ пп	Назва роботи	Ціна / год	К-сть / год	% скидок	% надбавки	Сумма
1	Заміна шланга тормозного і прокачка коліс	50	1			50,00
2	Заміна радіатора пічки	150	1			150,00
3						0,00
4						
5						
6						
7						
Всього:						200,00

Використані запасні частини (матеріали), оплачені замовником:

№ пп	Назва запчастини (матеріалу)	Ціна	Од. виміру	К-сть	Сумма
1	Шланг тормозной перед. AUDI A3; VW Golf IV; SKODA	170	шт	1	170,00
2	Кабельна стяжка (Біла) 4,7x350	2	шт	1	2,00
3	Гальмівна рід REMCO DOT-4 0.5L	56	шт	1	56,00
4	Радіатор пічки Hyundai	2300	шт	1	2300,00
5	Охолоджувальна рідина Sintec Антифриз Universal 5кг	210	шт	2	420,00
6	Хомут нерж. МАЯК 40-60mm	5	шт	2	10,00
7					0,00
Всього:					2958,00

Використані запасні частини (матеріали), прийняті від замовника:

№ пп	Назва запчастини (матеріалу)	Од. вим	К-сть
1			
2			
3			

ВАРТІСТЬ

Всього:

Загальна
сума
3158,00

Всього до оплати; Три тисячі сто п'ятдесят вісім грн. 00 коп.

Зуваження і рекомендації клієнту відносно обслуговування/ремонту і експлуатації ДТЗ

Транспортний засіб прийняв

Від виконавця

С обсягом і вартістю робіт та
Транспортний засіб прийняв
по якості роботи

Від замовника

ДОДАТОК Л

Додаток Л
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку "Загальної класифікації до фінансової звітності"

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "БУЧАЧАГРОХЛІБПРОМ"** Дата (рік, місяць, число) **2017 01 01**
 Територія **ТЕРНОПІЛЬСЬКА** за ЄДРПОУ **00957829**
 Організаційно-правова форма господарювання **Товариство з обмеженою відповідальністю** за КОАТУУ **6121210100**
 Вид економічної діяльності **Вирощування зернових та технічних культур** за КОПФГ **240**
 Середня кількість працівників **587** за КВЕД **01.11**
 Адреса, телефон **вулиця Галицька, буд. 160, м. БУЧАЧ, БУЧАЦЬКИЙ РАЙОН, ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛ., 48400** 26996
 Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про окупний дохід) (форма №2), грошові показники якого вводяться в гривнях з копійками)
 Складено (зробити позначку "у" у відповідній клітинці)
 за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
 за звітним періодом згідно з фінансовою звітністю

КОДИ		
2017	01	01
00957829		
6121210100		
240		
01.11		

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2017 р.

Форма №1 Коа за ДСУД 1801001

А К Т И В	Код радян	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	881	881
первісна вартість	1001	881	881
накопичена амортизація	1002	-	-
Незавершені капітальні інвестиції	1005	10 833	132 711
Основи засоби	1010	279 186	271 926
первісна вартість	1011	578 629	597 817
знос	1012	299 443	325 891
Інвестиційні нерухомість	1013	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	968	7 160
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	14 087	15 872
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	13 119	8 712
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізичні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	291 868	412 678
II. Оборотні активи			
Залиси	1100	270 907	362 021
Виробничі залиси	1101	113 767	86 583
Незавершене виробництво	1102	95 665	125 211
Готова продукція	1103	61 459	150 212
Товари	1104	16	15
Поточні біологічні активи	1110	32 902	39 839
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	64 086	48 308
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	-	4 461
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інші поточні дебіторська заборгованість	1155	-	-
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	32 933	290
Готівка	1166	30	24
Рахунки в банках	1167	32 903	266
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:	1181	-	-
резервах довгострокових зобов'язань			
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

інших страхових резервах	1184	-	8 326
Інші оборотні активи	1190	6 240	163 445
Усього за розділом II	1195	407 065	-
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	876 123
Баланс	1300	698 936	-

Пасив	Код радян	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			230 038
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	230 038	-
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	117 995
Капітал у дооцінках	1405	117 995	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1413	46 000	46 000
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	161 200	233 900
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	555 233	627 933
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			-
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	4 392	76 096
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благочинна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань	1532	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1533	-	-
резерв незароблених премій	1534	-	-
інші страхові резерви	1535	-	-
Інвестиційні контракти	1540	-	-
Призовий фонд	1545	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	4 392	76 096
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			88 666
Короткострокові кредити банків	1600	89 492	-
Векселі віддані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:	1610	-	-
довгостроковими зобов'язаннями	1615	46 807	80 621
товари, роботи, послуги	1620	349	-
розрахунками з бюджетом	1621	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1625	369	174
розрахунками зі страхування	1630	2 294	2 633
розрахунками з оплати праці	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1650	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1660	-	-
Поточні забезпечення	1665	-	-
Доходи майбутніх періодів	1670	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1690	-	-
Інші поточні зобов'язання	1695	-	-
Усього за розділом III	1700	139 311	172 094
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1800	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1900	-	-
Баланс	1900	698 936	876 123

Керівник

Карачка І.В.

Головний бухгалтер

Зарубайко Н.Д.

Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Дата (рік, місяць, число)
за СДРТОУ

КОДИ
2017 01
00952879

Підприємство: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

"БУЧАЧАГРОХІЛПРОМ"

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за Рік 2016

№ Р.

Форма №2 Код за ДКУД 1801003

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рихля	За звітний період	За аналітичний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	615 288	670 140
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(477 161)	(537 015)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:	2090	138 127	133 125
прибуток	2095	(-)	(-)
збиток	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2110	153 244	94 421
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2111	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2112	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2120	-	-
Інші операційні доходи	2121	-	-
у тому числі:			
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2122	-	-
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2123	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2130	(17 565)	(12 781)
Адміністративні витрати	2150	(3 846)	(1 099)
Витрати на збут	2180	(175 704)	(124 050)
Інші операційні витрати	2181	58 284	-
у тому числі:			
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2182	-	-
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції			
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	94 256	89 616
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	301	1
Інші доходи	2240	9 936	10 559
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги	2250	(26 095)	(22 050)
Фінансові витрати	2255	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2270	(5 698)	(3 024)
Інші витрати	2275	-	-
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті			

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	72 700	75 102
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	72 700	75 102
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	117 995
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	117 995
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	117 995
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	72 700	193 097

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	563 455	471 582
Витрати на оплату праці	2505	39 924	32 624
Відрахування на соціальні заходи	2510	8 734	7 356
Амортизація	2515	49 122	23 476
Інші операційні витрати	2520	175 704	124 050
Разом	2550	836 939	659 088

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Карачка І.В.

Головний бухгалтер

Зарубайко Н.Д.